This project is implemented through the **CENTRAL EUROPE** Programme co-financed by the **ERDF**

VIA REGIA plus

Analýza dostupnosti kultúrnych ciest na území Košického samosprávneho kraja

Gotická cesta, Vínna cesta, Železná cesta

Analýza dostupnosti kultúrnych ciest na území Košického samosprávneho kraja

Gotická cesta,
Vínna cesta,
Železná cesta

Názov
Analýza dostupnosti kultúrnych ciest na území Košického samosprávneho kraja
Gotická cesta, Vínna cesta, Železná cesta

Vydavateľ
Agentúra na podporu regionálneho rozvoja Košice, n. o.

Autorský tím
Ing. Natália Bránska
Ing. Jarmila Hviščová
Mgr. Nataša Matulayová
RNDr. Gejza Legen
Ing. Jozef Šuľak

Grafická úprava
Mgr. Svetozár Šomšák

Informácia o programe STREDNÁ EURÓPA
STREDNÁ EURÓPA je programom Európskej únie, ktorý podporuje spoluprácu v krajinách strednej Európy, čím prispieva k zlepšeniu inovácií, dostupnosti (dopravy a informačno-komunikačných technológií), životného prostredia a k zvýšeniu konkurencieschopnosti.
OP Stredná Európa poskytuje 231 mil. EUR na financovanie projektov realizovaných v partnerstve medzi národnými, regionálnymi a lokálnymi inštitúciami z Rakúska, Českej republiky, Nemecka, Maďarska, Talianska, Poľska, Slovenskej republiky, Slovinska a Ukrajiny.
Program je finančne podporený z Európskeho fondu regionálneho rozvoja ERDF a realizuje sa v programovom období 2007-2013.
Záujemcovia o projektové partnerstvá môžu predkladať svoje projektové žiadosti v rámci jednotlivých výziev na predkladanie projektov.

Information about the CENTRAL EUROPE programme
CENTRAL EUROPE is a European Union programme that encourages cooperation among the countries of Central Europe to improve innovation, accessibility and the environment and to enhance the competitiveness and attractiveness of their cities and regions.
CENTRAL EUROPE invests 231 million EUR to provide funding to transnational cooperation projects involving public and private organisations from Austria, the Czech Republic, Germany, Hungary, Italy, Poland, the Slovak Republic and Slovenia.
The programme is financed by the European Regional Development Fund (ERDF) and it runs from 2007 to 2013. Interested partnerships are invited to propose their projects following public calls for proposals, which will be widely publicised.

Obsah

Úvod 4
1. Popis územia Košického kraja a kultúrnych ciest 5
2. Analýza súčasného stavu 9
2.1 Metodika zberu údajov 9
2.2 Formulár na zber údajov 12
3. Hodnotenie a výsledky 16
3.1 Metodika hodnotenia 16
3.2 Hodnotenie a výsledky Gotickej cesty . 20
3.3 Hodnotenie a výsledky Vínnej cesty . . . 27
3.4 Hodnotenie a výsledky Železnej cesty . . 33
4. Návrh systému kategorizácie a certifikácie cieľových miest 39
4.1 Organizačné zabezpečenie systému . . 39
4.2 Proces a podmienky získania a udržania certifikátu a členstva v sieti cieľových miest 40
English Summary 42

Úvod

Terra Incognita
Krajina nespoznaná

KOŠICE
INTERFACE2013
EURÓPSKE HLAVNÉ MESTO KULTÚRY

Košický samosprávny kraj ako strategický partner mesta Košice v projekte Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 vypracoval Program TERRA INCOGNITA tvoriaci súčasť hlavného projektu Košice INTERFACE 2013. Program TERRA INCOGNITA spočíva na koncepte trvalo udržateľného rozvoja kultúrno-poznávacieho cestovného ruchu na troch kultúrno-historických cestách – Gotická, Vínna a Železná cesta. Tieto cesty v minulosti prepájali historické a prirodzené regióny súčasného Košického kraja – Abov, Gemer, Spiš a Zemplín s Európou prostredníctvom obchodných a kultúrnych väzieb.

Agentúra na podporu regionálneho rozvoja Košice, n. o. ako partner projektu „VIA REGIA PLUS – Sustainable Mobility and Regional Cooperation along the Pan-European Transport Corridor III" so zreteľom na realizáciu Programu TERRA INCOGNITA v úzkej spolupráci s Odborom kultúry a cestovného ruchu Košického samosprávneho kraja (ďalej len KSK) iniciovala spracovanie tejto Analýzy dostupnosti kultúrnych ciest na území Košického samosprávneho kraja.

V Košickom samosprávnom kraji sa doteraz nerobil rozsiahlejší prieskum pre potreby cestovného ruchu. Projekt VIA REGIA PLUS svojím obsahom umožnil vykonať v kraji prvý prieskum v takomto rozsahu, pri ktorom boli zmapované vybrané cieľové miesta na troch kultúrnych cestách. Cieľom tohto prieskumu bolo detailne popísať súčasný stav vo vybraných cieľových miestach pozdĺž jednotlivých ciest a vytvoriť tak podmienky pre efektívnu implementáciu Programu TERRA INCOGNITA a dosiahnutia jeho cieľov – zvýšenie kvality života a návštevnosti Košického kraja prostredníctvom:

- zvýšenia kultúrneho zázemia, povedomia a kultúrneho vyžitia
- zvýšenia kapacity aktérov a kvality poskytovaných kultúrnych služieb v regióne
- skvalitnenia kultúrnej, športovej a voľno časovej infraštruktúry pre domáci a zahraničný cestovný ruch

Predkladaný dokument je rozdelený do štyroch častí. Prvá z nich je venovaná okrem popisu územia KSK najmä zadefinovaniu jednotlivých ciest vrátane konkrétnych cieľových miest. Druhá časť obsahuje popis metodiky zberu údajov vrátane predstavenia formulára na zber údajov o jednotlivých cieľových miestach, primárnej a sekundárnej ponuky v nich. Sumarizuje výsledky terénneho prieskumu, ktorého výstupy v tlačenej verzii predstavovali viac ako tisíc strán textu. Práve tieto výstupy obsahujúce detailné informácie o jednotlivých cieľových miestach boli následne hodnotené podľa vopred stanovených kritérií. Výsledky tohto hodnotenia v grafickom vyjadrení doplnené o slovný komentár sú predmetom tretej časti tejto Analýzy. Záverečná časť dokumentu je venovaná návrhu systému kategorizácie a certifikácie cieľových miest vrátane návrhu trvalej udržateľnosti celého systému.

1. Popis územia Košického kraja a kultúrnych ciest

Košický kraj sa nachádza v juhovýchodnej časti Slovenskej republiky. Na juhu hraničí s Maďarskou republikou, na východe s Ukrajinou. Vnútrozemské hranice má na severe s Prešovským krajom, na západe s Banskobystrickým krajom.

Košický kraj sa nachádza v juhovýchodnej časti Slovenskej republiky

Z geografického hľadiska územie Košického kraja patrí do oblasti Západných Karpát a na východe do Východopanónskej panvy. Na území kraja sú vyhlásené štyri chránené územia, z toho sú 2 národné parky, a to Národný park Slovenský raj a Slovenský kras (najrozsiahlejšie krasové územie na Slovensku). Ďalšími dvoma chránenými krajinnými oblasťami sú Latorica a Vihorlat.

Košická kotlina má prevažne nížinný charakter. Na severovýchode sa nachádzajú Vihorlatské vrchy, ktoré sú súčasťou Východných Karpát. Východoslovenská nížina je významná z hľadiska poľnohospodárstva. Nachádza sa tu aj najnižšie položený bod – Klín nad Bodrogom s výškou 98 m n.m.

Viaceré prírodné pamiatky nachádzajúce sa v kraji sú zapísané do svetového prírodného dedičstva UNESCO. Sú to jaskyne Slovenského a Aggtelekského krasu: Jasovská jaskyňa, Gombasecká jaskyňa, Ochtinská aragonitová jaskyňa (najunikátnejšia jaskyňa), Jaskyňa Domica, Krasnohorská jaskyňa, Skalistý potok – Kunia priepasť, Hrušovská jaskyňa, Drienovská jaskyňa, Obrovská priepasť, Diviačia priepasť, Snežná diera, Zvonivá jama, Dobšinská ľadová jaskyňa (najväčšia ľadová jaskyňa) a Stratenská jaskyňa.

Na území Košického kraja sa stretávajú a prelínajú kultúrne vplyvy viacerých historických regiónov – Zemplína, Abova, Spiša a Gemera a vytvárajú bohatý a mimoriadne rozmanitý kultúrno-historický potenciál tohto územia so svojimi špecifikami, tradíciami a kultúrnymi zvyklosťami.

Spiš sa ako samostatný administratívny celok vytvoril v 12. storočí. Početní nemeckí kolonisti sa tu v stredoveku pričinili o rozvoj remesiel a baníctva. Do Košického samosprávneho kraja patrí v súčasnosti južná časť Spiša. Gemerská stolica, prvýkrát písomne spomínaná v roku 1240, bola v 16. a 17. storočí zväčša pod tureckou nadvládou. Významnou zložkou hospodárstva bolo baníctvo a hutníctvo. Do Košického kraja patrí Horný Gemer. Dlhú históriu má aj Abovská stolica, keď prvého župana Abovskej stolice spomína listina uhorského kráľa Bela II. z roku 1138. Centrom župy sa v 17. storočí stali Košice. Najväčšou stolicou bola Zemplínska, ktorá vznikla v 11. storočí. Do Košického kraja dnes patrí Dolný Zemplín.

V kraji pracujú kultúrne domy, folklórne súbory. Tance z východoslovenských regiónov Abova, Zemplína, Spiša a Gemera sú v repertoári folklórnych súborov. Medzi najkrajšie zemplínske tance patrí karička, typickým tancom regiónu je temperamentný párový tanec čardáš.

Do svetového kultúrneho dedičstva UNESCO je zaradený Spišský hrad s okolitými pamiatkami, ktorý patrí k európskym unikátom. Národnými kultúrnymi pamiatkami sú hrad Krásna Hôrka, kaštieľ s areálom parku v Betliari v okrese Rožňava, Kláštor premonštrátov v Jasove v okrese Košice-okolie a ďalšie. V krajskom meste Košice centrum

Starého Mesta je vyhlásené za mestskú pamiatkovú rezerváciu. Medzi významné stavby patrí Dóm sv. Alžbety, Kaplnka sv. Michala, Urbanova veža a ďalšie nehnuteľné a hnuteľné kultúrno-historické a sakrálne pamiatky.

Prienikom týchto prírodných daností Košického kraja a kultúrnych tradícií jeho regiónov sú tri kultúrno-historické cesty: **Gotická cesta, Vínna cesta, Železná cesta**.

GOTICKÁ CESTA – je tematickou kultúrno-poznávacou turistickou cestou. Prechádza územím s pamiatkami zahrnutými do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO (Spišský hrad a okolie - jeden z najrozsiahlejších obranných celkov v strednej Európe, Jaskyne Slovenského krasu - rozsiahly krasový systém zahrňujúci 712 objavených jaskýň, spolu s maďarskou časťou Aggtelek), dvoma mestskými pamiatkovými rezerváciami, národným parkom Slovenský raj, 11 pamiatkovými zónami a na jej trase sa nachádza 13 národných kultúrnych pamiatok. Gotická cesta pozostáva z troch vzájomne prepojených okruhov:

- **existujúca Spišsko-Gemerská cesta**

Košice – Jaklovce – Spišské Vlachy – Žehra – Spišské Podhradie – Spišská Kapitula – Levoča – Spišský Štvrtok – Spišská Nová Ves – Dedinky – Stratená – Telgárt – Muráň – Revúca – Chyžné – Ochtiná – Štítnik – Roštár – Gemerská Poloma – Betliar – Rožňava – Krásnohorské Podhradie – Smolník – Gelnica – Jaklovce

- **navrhovaná Turniansko-Abovská**

Košice - Jasov - Smolník - Krásnohorské Podhradie – Lipovník – Lúčka – Jablonov nad Turňou - Turňa nad Bodvou – Moldava nad Bodvou - Čečejovce – Košice
Košice – Svinica – Malé Ozorovce – Slanec – Blažice - Košice

- **navrhovaná Zemplínsko-Užská**

Košice smer Sečovce – Trebišov – Klin nad Bodrogom - Oborín – Budkovce – Michalovce – Pozdišovce – Košice
Košice – Michalovce – Budkovce – Oborín – Svätuše – Kráľovský Chlmec – Leles – Užhorod (Ukrajina) – Tibava – Michalovce – Košice

Obr. č. 1 Grafické zobrazenie Gotickej cesty na území Košického samosprávneho kraja

Gotická cesta v tejto analýze pozostáva z týchto vybraných cieľových miest:
Betliar, Budkovce, Čečejovce, Dobšiná, Hrhov, Hrušov, Jablonov nad Turňov, Jaklovce, Koceľovce, Košice, Kráľovský Chlmec, Krásnohorské Podhradie, Krompachy, Lipovník, Malé Ozorovce, Markušovce, Michalovce, Nižná Slaná, Oborín, Ochtiná, Roštár, Rožňava, Ruská, Slanec, Slavec, Smižany, Spišská Nová Ves, Spišské Vlachy, Stratená, Svinica, Štítnik, Tibava, Trebišov, Turňa nad Bodvou, Vinné, Vlachovo, Vyšná Slaná, Žehra.

VÍNNA CESTA – sa na území Košického samosprávneho kraja člení do troch okruhov: Sobranecká, Tokajská a Turniansko-Moldavská.

Sobranecká vinohradnícka oblasť sa rozprestiera na najvýchodnejších svahoch Karpát tvoriacich hranicu s Ukrajinou. Príroda tu vytvorila ideálne podmienky pre pestovanie viniča. Hlinitá pôda s množstvom kameňov sopečného pôvodu a intenzívne slnečné žiarenie znásobené kamenným kotlom Karpát spôsobuje vysoké teploty, ktoré sú predpokladom pre pestovanie kvalitných odrôd vínnej révy.

Vinohradnícka oblasť Tokaj leží na Dolnom Zemplíne v juhovýchodnom cípe Slovenska. Je súčasťou svetoznámej vinohradníckej oblasti. Táto oblasť je najmenšou a zároveň najatraktívnejšou vinohradníckou lokalitou Slovenska. Tvoria ju južné svahy Zemplínskych vrchov osadené vínnou révou už po dve tisícročia. Tokajská oblasť je jednou z mála oblasti na svete, kde možno dopestovať hrozno na výrobu prírodne sladkých vín. Tokajská vínna cesta zahŕňa tokajské obce, pestovateľov a výrobcov vín z tejto oblasti, kultúrne i historické pamiatky, vinotéky, remeselníkov, združenia podieľajúce sa na rozvoji Tokajskej vinohradníckej oblasti a pod. Tokajská vínna cesta sa tiahne od mesta Trebišov, cez obce historickej Tokajskej oblasti: Bara, Čerhov, Černochov, Malá Tŕňa, Slovenské Nové Mesto, Veľká Tŕňa a Viničky.

Turnianska časť Vínnej cesty sa rozprestiera v Turnianskej kotline. Viniču sa dobre darí na krasovom podloží, vápencové pôdy pridávajú miestnym vínam špecifickú príchuť. Turniansko – moldavská vinárska oblasť je krajina kontrastov.

Obr. č. 2 Grafické zobrazenie Vínnej cesty na území Košického samosprávneho kraja

Vínna cesta v tejto analýze pozostáva z týchto vybraných cieľových miest:
Bara, Borša, Čerhov, Černochov, Hrhov, Hrušov, Choňkovce, Jablonov nad Turňou, Kráľovský Chlmec, Malá Tŕňa, Malý Horeš, Malý Kamenec, Michalovce, Moldava nad Bodvou, Orechová, Slovenské Nové Mesto, Tibava, Turňa nad Bodvou, Veľká Tŕňa, Veľký Kamenec, Viničky, Trebišov.

ŽELEZNÁ CESTA – prezentuje návštevníkom pamiatky baníckej a železiarskej tradície regiónu. Železná cesta je kultúrna cesta spájajúca miesta bývalej ťažby železných rúd, výroby a spracovania železa a ďalších kovov. Na území dnešného Slovenska predstavovalo baníctvo a hutníctvo významné odvetvie. Jeho technická a technologická úroveň bola vysoká, často boli majstrovstvo ľudí, napr. zvonolejárov, technológie a výrobné zariadenia na špici v európskom i celosvetovom meradle. Spomeňme iba tzv. slovenské pece, vysokú pec na drevené uhlie, na koks, použitie pušného prachu pri ťažení rúd v baníctve, hámorníctvo atď.

Železná cesta v tejto analýze pozostáva z týchto vybraných cieľových miest:
Betliar, Dobšiná, Drnava, Gelnica, Kluknava, Krompachy, Kunová Teplica, Medzev, Moldava nad Bodvou, Nižná Slaná, Ochtiná, Opátka, Rožňava, Rudňany, Slavec, Slavošovce, Smolník, Spišská Nová Ves, Spišské Vlachy, Stratená, Streda nad Bodrogom, Štítnik, Vlachovo.

Obr. č. 3 Grafické zobrazenie železnej cesty na území Košického samosprávneho kraja

2. Analýza súčasného stavu

V Košickom samosprávnom kraji sa doteraz nerobil rozsiahlejší prieskum pre potreby cestovného ruchu. Projekt VIA REGIA PLUS svojím obsahom umožnil vykonať v kraji prvý prieskum v takomto rozsahu, pri ktorom boli zmapované vybrané cieľové miesta. Na prieskume pracovali ľudia, u ktorých sa predpokladá dokonalá znalosť o skúmaných zastaveniach a cieľoch, ako aj o problematike kultúrnych ciest.

Do prieskumu sa zahrnuli tri kultúrne cesty – Gotická, Vínna, Železná, ktoré sú východiskovými aj v programe Košického samosprávneho kraja s názvom TERRA INCOGNITA. Tento program je regionálnym príspevkom do projektu Európske hlavné mesto kultúry Košice 2013. Potenciálne cieľové miesta sa zaradili do prieskumu na základe predchádzajúceho výberu a rozsiahlej diskusie so združeniami existujúcimi na týchto cestách a zainteresovanými obcami. V prvom rade sa základný výber opieral o existenciu primárneho cieľa, ktorý je v súlade s témou kultúrnej cesty napr. Vínna cesta – vínne pivnice v Horeši, Gotická cesta – evanjelický kostol v Štítniku, Železná cesta – hámor v Medzeve.

2.1 Metodika zberu údajov

Prvým krokom v rámci analýzy súčasného stavu identifikovaných cieľových miest bolo zostavenie formulára na zber údajov na základe dostupných informácií a prieskumom v teréne. Na jeho tvorbu mali vplyv najmä dva faktory.

Prvým z nich je **komplexnosť ponuky cestovného ruchu** v cieľovom mieste. Tá ovplyvnila základnú štruktúru a členenie formulára. Prvou sledovanou oblasťou sa stali samotné **primárne kultúrne objekty** ako základný produkt ponuky cestovného ruchu a základný cieľ návštevy cieľového miesta. Druhou oblasťou boli tzv. **sekundárne danosti a atrakcie** v zmysle zachovaných kultúrnych tradícií a miestnych ľudových zvyklostí, či iných jedinečných aktivít a prírodných daností a atrakcií. V prípade prírodných daností bol stanovený záujmový okruh v rozsahu maximálne 10 km od zadefinovaného cieľového miesta. Treťou záujmovou oblasťou bola **supraštruktúra cestovného ruchu** (ubytovacie a stravovacie zariadenia) ale aj zariadenia ponúkajúce tzv. „dynamické" zážitkové aktivity prevažne, ale nielen voľno časového, komerčného charakteru. Aj v prípade tejto oblasti bol stanovený záujmový okruh v rozsahu maximálne 10 km od zadefinovaného cieľového miesta.

Druhým faktorom, ktorý ovplyvnil tvorbu formulára na získanie údajov, je **komplexnosť informácií** o jednotlivých cieľových miestach a ponuke v nich. Tieto informácie sú nevyhnutné pre vytvorenie aktuálneho obrazu o ponuke cestovného ruchu a umožnia správne nastavenie Programu TERRA INCOGNITA za účelom podpory rozvoja cestovného ruchu v jednotlivých cieľových miestach pozdĺž Gotickej, Vínnej a Železnej cesty.

Obsah dát a informácií o cieľových miestach sa vytvoril aj so zreteľom na najčastejšie opakujúce sa informačné potreby:

- príprava rozvojových zámerov a projektov,
- získanie stavebných povolení na realizáciu investičných aktivít,

- tvorba propagačných a informačných materiálov,
- príprava plánovacích dokumentov.

Konečný návrh obsahu dát a informácií sa vytvoril na základe konsenzu medzi projektovým tímom a odborníkmi v oblasti cestovného ruchu, t.j. zástupcami odboru cestovného ruchu a kultúry Úradu Košického samosprávneho kraja (ďalej len KSK), združení na jednotlivých kultúrnych cestách v kraji, regionálnych rozvojových agentúr a pod.

Zoznam analyzovaných cieľových miest a primárnych kultúrnych objektov (zastavení) v rámci jednotlivých ciest je uvedený v tabuľkách 1 - 3:

Tab. 1: Zoznam analyzovaných cieľových miest a zastavení na Gotickej ceste

Cieľové miesto	Názov zastavenia
Betliar	kaštieľ a múzeum Betliar, rím.-kat. kostol
Budkovce	Reformovaný kostol sv. Trojice
Čečejovce	kostol
Dobšiná	Gotický kostol ev.c.a.v.
Hrhov	pôvodný ranogotický kostol Sv. Jána Krstiteľa rím.-kat.c.
Hrušov	pôvodne gotický kostol Panny Márie rím.-katol.c.
Jablonov nad Turňou	pôvodný gotický kostol r. k. c. Sv. Trojice
Jaklovce	r. k. sv. Antona Pustovníka
Koceľovce	gotický kostol evanjelickej cirkvi augsburského vyznania (e.c.a.v.)
Košice	Východoslovenské múzeum – Rodošto, Dóm sv. Alžbety
Kráľovský Chlmec	hrad ruina
Krásnohorské Podhradie	hrad Krásna Hôrka s múzeom, pôvodne gotický kostol rím.-kat. c.
Krompachy	Kostol sv. Jána apoštola ev.
Lipovník	pôvodne románsky kostol r. k. sv. Jána Krstiteľa
Malé Ozorovce	r. k. sv. Márie Magdalény
Markušovce	Kostol sv. Michala, kaštieľ a letohrádok Dardanely, Gotický hrad
Michalovce	mauzóleum manželov Sztárayovcov
Nižná Slaná	pôvodne gotický kostol ev.c.a.v.
Oborín	kostol
Ochtiná	pôvodne románsky kostol ev.c.a.v. goticky upravovaný
Roštár	gotický kostol ev.c.a.v.
Rožňava	neskorogotický kostol Nanebovzatia Panny Márie rím.-kat. c.
Ruská	r. k. Povýšenia sv. Kríža
Slanec	hrad
Slavec	pôvodne gotický kostol s opevnením, kláštor Paulínov - ruina
Smižany	Kostol Povýšenia sv. Kríža
Spišská Nová Ves	Rímskokatolícky Kostol Nanebovzatia Panny Márie
Spišské Vlachy	Kostol sv. Jána Krstiteľa
Stratená	pseudogotický kostolík Sv. Augustína rímsko-kat. c.
Svinica	gotický kostol nad obcou
Štítnik	gotický kostol e.c.a.v., vodný hrad
Tibava	r.k. kostol Nanebovzatia P.M.
Trebišov	Andrássyovské mauzóleum, hrad, Vlastivedné múzeum
Turňa nad Bodvou	r.k. kostol Nanebovzatia P.M.
Vinné	Viniansky hrad
Vlachovo	pôvodne neskorogotický kostol ev.c.a.v.

Vyšná Slaná	neskorogotický kostol ev.c.a.v.
Žehra	Kostol sv. Ducha, Spišský hrad

Tab. 2: Zoznam analyzovaných cieľových miest a zastavení na Vínnej ceste	
Cieľové miesto	Názov zastavenia
Bara	románsky kostol reformovanej cirkvi
Borša	kaštieľ Rákocziho
Čerhov	obecná pivnica
Černochov	približne desať podzemných tokajských pivníc za dedinou
Hrhov	travertínové dlabané pivnice a vínna expozícia
Hrušov	expozícia ľudovej kultúry
Choňkovce	pivnica
Jablonov nad Turňou	expozícia vínnej cesty
Kráľovský Chlmec	pivnice
Malá Tŕňa	tokajské túfové pivnice
Malý Horeš	Pivnice
Malý Kamenec	obecný dom tradícií
Michalovce	Zemplínske múzeum
Moldava nad Bodvou	obecná pivnica
Orechová	pivnica
Slovenské Nové Mesto	oddychová zóna pri amfiteátri
Tibava	park a kúria
Turňa nad Bodvou	Turniansky hrad
Veľká Tŕňa	tokajské túfové pivnice
Veľký Kamenec	hrad a vínna pivnica pod ním
Viničky	súbor tokajských pivníc
Trebišov	Vlastivedné múzeum

Tab. 3: Zoznam analyzovaných cieľových miest a zastavení na Železnej ceste	
Cieľové miesto	Názov zastavenia
Betliar	Kaštieľ a múzeum Betliar, areál bývalej železiarne – Nižná Maša
Dobšiná	Lanyho huta, námestie, mestský úrad (TP - liatinová konštrukcia schodiska, dedičná štôlňa, banský dom)
Drnava	Pozostatky železiarne, štôlňa
Gelnica	Banícke námestie, expozícia v múzeu
Kluknava	Štefánska Huta - drevený most
Košice	Technické múzeum
Krompachy	areál železiarní
Kunová Teplica	železiareň, zlievareň
Medzev	hámor Slovenského technického múzea
Moldava nad Bodvou	kováčska vyhňa
Nižná Slaná	TP - Etelka huta, mineralogická expozícia
Ochtiná	expozícia v obecnej budove, expozícia pri Ochtinskej aragonitovej jaskyni
Opátka	Obecný úrad v areáli bývalej správy mediarskych hámrov
Rožňava	Banícke múzeum, Mária Baňa
Rudňany	areál ťažnej veže jamy Mier
Slavec	pozostatky vysokej pece
Slavošovce	tunel Slavošovce – Kopráš

Smolník	budova banskej komory
Spišská Nová Ves	námestie baníkov
Spišské Vlachy	kováčska dielňa
Stratená	Penzión Šafrán – železiareň
Streda nad Bodrogom	kaštieľ s hradbami
Štítnik	obecná radnica, (expozícia ŽC), vodný hrad, medený hámor
Vlachovo	kultúrny dom, kováčska dielňa, mlyn (TP - Karlova huta)

2.2 Formulár na zber údajov

Podrobný popis jednotlivých položiek formulára na zber údajov je uvedený nižšie:

1. **Primárne kultúrne objekty vo vybraných cieľových miestach** – vypracovanie databázy kultúrnych pamiatok architektonického resp. priemyselného dedičstva v cieľových miestach kultúrnych ciest v štruktúre:

1.	Názov objektu:
2.	Popis objektu (charakter, vznik, história, súčasné využitie) max. 500 slov
3.	Lokalizácia objektu (adresa, pozícia na mape, GPS údaje, dopravné, turistické a iné značenie)
a)	Adresa:
b)	Tel: / E-mail: / PSČ:
c)	Web stránka:
d)	GPS: / Šírka: ° / Dĺžka: °
e)	Parcelné číslo:
4.	Vlastník, správca objektu:
a)	Kontakt na vlastníka, správcu: (tel.), adresa
5.	Súčasný stav: problémy (max. 300 slov)
6.	Súčasný stav: špeciality (zvláštna ponuka): max. 300 slov
7.	Cieľové skupiny (z hľadiska veku a geografie):
8.	Dopravná a informačná dostupnosť
a)	Kvalita cesty (popis max. 250 slov)
b)	Popis trasy v rámci cieľového miesta max. 250 slov
c)	Parkovanie (kde, kapacita) max.100 slov
d)	Existencia informácií o artefakte (prospekty, webstránka, letáky, publikácie, informačné centrum, iné) max. 100 slov
e)	Prístupnosť do objektu (miesto vstupu)
f)	Vstupné:
g)	Návštevné hodiny (od - do)
h)	Sprievodca, kontakt:
i)	Výklad v jazykoch (uviesť v ktorých)
j)	Možnosť fotografovania a videa (ak áno za koľko?)
9.	Fotodokumentácia: Min. 1 max. 5 obrázkov veľkosti danej touto tabuľkou (10 x 13 cm) a rozlíšením do 200kB na 1 obrázok vo formáte jpeg
10.	Použitá literatúra - zdroje

2. Sekundárne danosti a atrakcie:

a. vypracovanie databázy zachovaných kultúrnych tradícií a miestnych ľudových zvyklostí, prípadne iných jedinečných aktivít na kultúrnych cestách

1.	Popis tradícií, zvyklostí, iných aktivít (remeslá, gastronómia...) (kto, čo, ako, kde a kedy, pre koho) max. 300 slov na jednu aktivitu
2.	Pravidelné podujatia (kultúrne, športové, turistické) (kto, čo, ako, kde a kedy, pre koho) max. 300 slov na jedno podujatie:
3.	Cieľové miesto, ku ktorému tradícia resp. podujatie prislúcha (môže byť aj viac)

b. vypracovanie databázy prírodných daností a atrakcií na kultúrnych cestách (max. 10 km od cieľového miesta) v nasledovnej štruktúre a rozsahu:

1.	Názov:
2.	Povaha prírodnej atrakcie (artefakt živej, neživej prírody?) min 250 max. 500 slov
3.	Lokalizácia atrakcie (rozloha, adresa, pozícia na mape, GPS údaje, dopravné, turistické a iné značenie)
a)	Adresa:
b)	Rozloha:
c)	GPS: / Šírka: ° / Dĺžka: °
4.	Kontakt na vlastníka resp. správcu
a)	Tel: / Email: / Web:
5.	Súčasný stav: problémy (max. 300 slov)
6.	Časové, územné obmedzenia (hniezdenie, erózia a pod.)
7.	Cieľové skupiny (z hľadiska veku a geografie):
8.	Dopravná a informačná dostupnosť
a)	Kvalita cesty (popis max. 25 slov)
b)	Popis trasy (od príslušného cieľového miesta k lokalite) – max. 250 slov
c)	Parkovanie (kde, kapacita) – max. 100 slov
d)	Existencia informácií o atrakcii (prospekty, webstránka, letáky, publikácie, informačné centrum, iné) – max. 100 slov
e)	Prístupnosť ku atrakcii (miesto vstupu)
f)	Vstupné:
g)	Sezónna uzávera (od – do) ak relevantné
h)	Sprievodca, kontakt:
i)	Výklad v jazykoch (uviesť v ktorých)
7.	Fotodokumentácia: max. 5 obrázkov veľkosti danej touto tabuľkou a rozlíšením do 200kB na 1 obrázok
8.	Cieľové miesto, ku ktorému atrakcia alebo prírodná danosť prislúcha (môže byť aj viac)

3. Terciárne služby (supraštruktúra CR):

a. vypracovanie databázy poskytovateľov „dynamických" zážitkových aktivít a služieb prevažne, ale nielen voľno časového, komerčného charakteru (vrátane organizovania seminárov) v zadefinovaných cieľových miestach (max. 10 km od cieľového miesta):

1.	Názov služby:
2.	Povaha služby: (min 250 max. 500 slov)
3.	Lokalizácia služby (adresa, pozícia na mape, GPS údaje, dopravné, turistické a iné značenie
a)	Adresa:
b)	Tel: / E-mail: / PSČ:
c)	GPS: / Šírka: ° / Dĺžka: °
d)	Turistické značenie
4.	Cenník služieb
5.	Komunikácia v jazykoch (uviesť v ktorých)

6.	Cieľové skupiny (z hľadiska veku a geografie)
7.	Obdobie a čas poskytovania služby (sezóna, celoročne, dni v týždni a hodiny)
8.	Propagácia informácií o službách, webstránka, distribúcia propagačných materiálov
9.	Fotodokumentácia: max. 5 obrázkov veľkosti danej touto tabuľkou a rozlíšením do 200 kB na 1 obrázok
10.	Zastavenie, ku ktorému služba prislúcha (môže byť aj viac)

b. vypracovanie databázy poskytovateľov stravovacích služieb v zadefinovaných cieľových miestach (max. 10 km od cieľového miesta):

1.	Názov zariadenia:
2.	Popis zariadenia (trieda, zameranie, charakter, kapacita, špeciality): min 250 max. 500 slov
3.	Lokalizácia služby (adresa, pozícia na mape, GPS údaje, dopravné, turistické a iné značenie)
a)	Adresa:
b)	Tel: / E-mail: / PSČ:
c)	GPS: / Šírka: ° / Dĺžka: °
d)	Turistické značenie (popis trasy) k službe (ak relevantné) max. 250 slov
4.	Cenová skupina (0-4€/osoba =1, 5 –8€ =2, 9-12€=3, 13 a viac € =4):
5.	Komunikácia v jazykoch (uviesť v ktorých):
6.	Cieľové skupiny (z hľadiska veku a geografie):
7.	Obdobie a čas poskytovania služby (sezóna, celoročne, dni v týždni a hodiny):
8.	Propagácia informácií o službách, webstránka, distribúcia propagačných materiálov
9.	Doplnkové služby (podujatia, opekačky, hody, degustácie a pod.) max. 300 slov
10.	Fotodokumentácia: (exteriér a interiér) max. 4 obrázky veľkosti danej touto tabuľkou a rozlíšením do 200kB na 1 obrázok
11.	Cieľové miesto, ku ktorému služba prislúcha (môže byť aj viac)

c. vypracovanie databázy poskytovateľov ubytovacích služieb v zadefinovaných cieľových miestach (max. 10 km od cieľového miesta):

1.	Názov zariadenia:
2.	Popis zariadenia (trieda, zameranie, charakter, kapacita, špeciality): min 250 max. 500 slov
3.	Lokalizácia služby (adresa, pozícia na mape, GPS údaje, dopravné, turistické a iné značenie)
a)	Adresa:
b)	Tel: / E-mail: / PSČ:
c)	GPS: / Šírka: ° / Dĺžka: ° /
d)	GoogleMap pozícia:
e)	Turistické značenie (popis trasy) k službe (ak relevantné) do 250 slov
4.	Cenová skupina (0-15€/osoba/noc =1, 16 – 30€ =2, 31-55€=3, 56 a viac € =4):
5.	Komunikácia v jazykoch (uviesť v ktorých):
6.	Cieľové skupiny (z hľadiska veku a geografie):
7.	Obdobie a čas poskytovania služby (sezóna, celoročne, dni v týždni a hodiny):
8.	Propagácia informácií o službách, webstránka, distribúcia propagačných materiálov
9.	Doplnkové služby (požičovne, fitness, wellness) max. 300 slov
10.	Fotodokumentácia: (exteriér a interiér) max. 4 obrázky veľkosti danej touto tabuľkou a rozlíšením do 200kb na 1 obrázok
11.	Cieľové miesto, ku ktorému služba prislúcha (môže byť aj viac)

d. turistické informačné kancelárie (TIK) v zadefinovaných cieľových miestach na kultúrnych cestách:

1.	Názov TIK:
2.	Zriaďovateľ TIK:
3.	Popis zariadenia (zameranie, charakter, kapacita): min 250 max. 500 slov
4.	Lokalizácia služby (adresa, pozícia na mape, GPS údaje, dopravné, turistické a iné značenie)
a)	Adresa:
b)	Tel: / E-mail: / PSČ:
c)	GPS: Šírka: ° / Dĺžka: °
d)	GoogleMap pozícia:
e)	Turistické značenie (popis trasy) k TIK (ak relevantné) do 250 slov
5.	Popis a cenník služieb:
6.	Komunikácia v jazykoch (uviesť v ktorých):
7.	Cieľové skupiny (z hľadiska veku a geografie):
8.	Obdobie a čas poskytovania služby (sezóna, celoročne, dni v týždni a hodiny):
9.	Propagácia informácií o službách, webstránka, distribúcia propagačných materiálov
10.	Doplnkové služby (podujatia a pod.) max. 300 slov
11.	Technická vybavenosť, počet personálu
12.	Fotodokumentácia: (exteriér a interiér) max. 2 obrázky veľkosti danej touto tabuľkou a rozlíšením do 200kB na 1 obrázok

3. Hodnotenie a výsledky

Materiály (popísané vyššie) získané analýzou existujúceho stavu na kultúrnych cestách v Košickom kraji sa stali podkladom pre hodnotenie stavu jednotlivých kultúrnych ciest a aj hodnotenia jednotlivých cieľových miest a ich zastavení na týchto cestách.

Výsledky tohto hodnotenia majú poukázať na oblasti, v ktorých je potrebné podporiť činnosť samosprávy a iných subjektov, aby došlo k oživeniu turistického potenciálu v Košickom kraji. Výsledky tejto analýzy majú prispieť k stanoveniu oblastí, v ktorých bude Košický samosprávny kraj prostredníctvom svojho dotačného systému podporovať rozvoj.

3.1 Metodika hodnotenia

Na základe informácií a údajov získaných z dotazníkov, ktoré mapovali celé územie Košického kraja na troch kultúrnych cestách sa stanovili kritéria pre ich hodnotenie. Návrh hodnotiacich kritérií je stanovený tak, že sa na cieľové miesta a objekty v nich situované „pozerajú očami" súčasného návštevníka, turistu.

Dotazník na zber údajov aj hodnotiaca tabuľka sa rozdelila do niekoľkých častí, aby sa zachovala kontinuita hodnotenia s rozdelením dotazníka. Tabuľka je zložená zo šiestich častí. Každému hodnotiacemu kritériu sa stanovila váha dôležitosti v kontexte všetkých hodnotiacich kritérií. Ich rozsah sa pohybuje v rozmedzí 5,3 a 1. Pre každé hodnotiace kritérium sa stanovili body, ktoré sú ekvivalentné slovnému hodnoteniu v rámci kritéria. Rozsah bodového hodnotenia je 0 – 5.

Prvú časť hodnotiacej tabuľky (obr. č. 4) tvorí všeobecné hodnotenie zastavenia - objektu, aby sa uľahčilo hodnotenie podľa ďalších kritérií. Ide napríklad o tieto: parkovanie, dostupnosť, vstupné, sprievodca v objekte, možnosť stravovania a ubytovania.

Druhá tabuľka (obr. č. 5) obsahuje hodnotiace kritéria pre jednotlivé objekty zastavení v cieľových miestach na kultúrnych cestách. Kritéria v hodnotiacom formulári sa zameriavajú na najviac sledované oblasti zo strany návštevníkov.

Tretia časť hodnotiacej tabuľky (obr. č. 6) obsahuje hodnotenie cieľového miesta z hľadiska dostupnosti stravovacích služieb, rozsahu ich poskytovania a cenovej dostupnosti. Stravovacie zariadenia sa sledovali do vzdialenosti maximálne 10 km, prioritne v cieľovom mieste, prípadne do 3 km. Ak návštevník za službami tohto charakteru musí prekročiť uvedenú vzdialenosť, už sa do cieľového miesta nevráti.

V štvrtej časti hodnotiacej tabuľky (obr. č. 7) sa sleduje cieľové miesto z hľadiska dostupnosti ubytovacích služieb, rozsahu ich poskytovania a cenovej dostupnosti. Ubytovacie zariadenia sa sledovali do okruhu 10 km od cieľového miesta. Táto vzdialenosť sa považuje za optimálnu pre návštevníka. Ak dostupnosť tejto služby presahuje túto vzdialenosť, zvyčajne cieľové miesto stráca návštevníka.

OBR. Č. 4 Vzor hodnotiacej tabuľky – 1. časť

	váha	kritérium	hodnota	hodnotenie	spolu	max
1.	5	je objekt v súčasnoti využívaný v CR	0 - nie		0	25
			5 - áno			
2	5	parkovanie	0 - nie		0	25
			5 - áno			
3	5	dostupnosť - prístup verejnou dopravou	0 - nie		0	25
			5 - áno			
4	5	informačná dostupnosť - všeobecne (web, noviny, tv, rádio)	0 - nie		0	25
			5 - áno			
5	5	vstupné do objektu	0 - áno		0	25
			5 - áno			
6	5	sprievodca v objekte	0 - nie		0	25
			5 - áno			
7	3	existuje v okolí možnosť stravovacích služieb	0 - nie		0	15
			5 - áno			
8	3	existuje v okolí možnosť ubytovania	0 - nie		0	15
			5 - áno			
9	3	existuje v okolí možnosť dynamických zážitkových aktivít	0 - nie		0	15
			5 - áno			
10	1	existujú v okolí prírodné alebo kultúrne	0 - nie		0	5
			5 - áno			

OBR. Č. 5 Vzor hodnotiacej tabuľky – 2. časť

	váha	kritérium	hodnota	hodnotenie	spolu	max
1.	1	charakter objektu	1 - monotematický		0	5
			3 - 2 až 3 témy			
			5 - 4 a viac tém			
2	3	dostupnosť objektu je možná	1 - 1 typom dopravy		0	15
			3 - 2 typmi dopravy			
			5 - 3 typmi dopravy			
3	3	parkovanie	1 - spoplatnené		0	15
			3 - časovo obmedzené spoplatnenie			
			5 - bez poplatkov			

4	5	parkovanie vo vzdialenosti	1 - nad 500 m		0	25
			3 - do 500 m			
			5 - pri objekte			
5	5	vstup do objektu	1 - na objednávku		0	25
			3 - obmedzene (časový rozsah)			
			5 - celoročne			
6	5	vstupné do objektu	1 - od 3 €		0	25
			3 - do 3 €			
			5 - neplatí sa			
7	3	sprievodca v objekte	1 - na požiadanie		0	15
			3 - obmedzene (časový rozsah, sezónnosť)			
			5 - celoročne			
8	5	sprievodca je k dispozícií	1 - celoročne		0	25
			3 - v stanovenom čase			
			5 - počas celého dňa			
9	3	informačná dostupnosť - všeobecne (web, noviny, tv, rádio)	1 - 1 spôsob		0	15
			3 - 2 spôsoby			
			5 - 3 a viac spôsobov			
10	3	informácie o objekte je možné získať na	1 - priestorový informačný systém		0	15
			3 - tlačoviny			
			5 - vlastná internetová stránka, CK			
11	5	informácia o objekte v SK	0 - žiadna		0	25
			3 - písomná (letáky, tabule, iné ...)			
			5 - osobná (výklad)			
12	5	infromácie v cudzom jazyku	0 - žiadna		0	25
			3 - 1 jazyk			
			5 - 2 a viac jazykov			

OBR. Č. 6 Vzor hodnotiacej tabuľky – 3. časť

	váha	kritérium	hodnota	hodnotenie	spolu	max
1.	5	ubytovacie zariadenia poskytujú služby	1 - na objednávku		0	25
			3 - obmedzene, sezónne			
			5 - celoročne			
2.	5	ubytovacie zariadenie je v prevádzke v dňoch	1 - pracovné dni		0	25
			3 - víkend			
			5 - celý týždeň			
3.	3	ubytovacie zariadenie ponúka iné doplnkové služby napr. fitnes, wellnes, šport, bycikel ...	1 - 1 služba		0	15
			3 - 2 služby			
			5 - 3 a viac služieb			
4	3	služby v stravovacom zariadení sa pohybujú v cenovom rozpätí	1 - 30,1 a viac €/osoba		0	15
			3 - 4,1 - 9 €/osoba			
			5 - 0,1 - 4 €/osoba			
5	5	ubytovacie zariadenie je dostupné	1 - nad 3 km		0	25
			3 - od 1 do 3 km			
			5 - do 1 km			

OBR. Č. 7 Vzor hodnotiacej tabuľky – 4. časť

	váha	kritérium	hodnota	hodnotenie	spolu	max
1.	5	ubytovacie zariadenia poskytujú služby	1 - na objednávku		0	25
			3 - obmedzene, sezónne			
			5 - celoročne			
2.	5	ubytovacie zariadenie je v prevádzke v dňoch	1 - pracovné dni		0	25
			3 - víkend			
			5 - celý týždeň			
3.	3	ubytovacie zariadenie ponúka iné doplnkové služby napr. fitnes, wellnes, šport, bycikel ...	1 - 1 služba		0	15
			3 - 2 služby			
			5 - 3 a viac služieb			
4	3	služby v stravovacom zariadení sa pohybujú v cenovom rozpätí	1 - 30,1 a viac €/osoba		0	15
			3 - 15,1 - 30 €/osoba			
			5 - 0,1 - 15 €/osoba			
5	5	ubytovacie zariadenie je dostupné	1 - nad 3 km		0	25
			3 - od 1 do 3 km			
			5 - do 1 km			

V piatej časti hodnotiacej tabuľky (obr. č. 8) sa sleduje cieľové miesto z hľadiska dostupnosti „dynamických" zážitkových aktivít a služieb prevažne ale nielen voľno časového komerčného charakteru, rozsah ich poskytovania a cenovej dostupnosti. Tieto aktivity sa sledovali sa sledovali do okruhu 10 km od cieľového miesta. Táto vzdialenosť sa považuje za optimálnu pre návštevníka. Ak dostupnosť tejto služby presahuje túto vzdialenosť, nie je pre návštevníka problém precestovať väčšiu vzdialenosť.

OBR. Č. 8 Vzor hodnotiacej tabuľky – 5. časť

	váha	kritérium	hodnota	hodnotenie	spolu	max
1.	5	poskytovateľ dynamických zážitkových aktivít poskytuje služby	1 - na objednávku		0	25
			3 - obmedzene, sezónne			
			5 - celoročne			
2.	3	poskytovateľ dynamických zážitkových aktivít je v prevádzke v dňoch	1 - pracovné dni		0	15
			3 - víkend			
			5 - celý týždeň			
3.	3	poskytovateľ dynamických zážitkových aktivít ponúka iné doplnkové služby napr. výlety	1 - 1 služba		0	15
			3 - 2 služby			
			5 - 3 a viac služieb			
4	3	poskytovateľ dynamických zážitkových aktivít ponúka služby pohybujú v cenovom rozpätí	1 - 15,1 a viac €/osoba		0	15
			3 - 5,1 - 15 €/osoba			
			5 - 0,1 - 5 €/osoba			
5	5	poskytovateľ dynamických zážitkových aktivít je dostupný	1 - nad 3 km		0	25
			3 - od 1 do 3 km			
			5 - do 1 km			

Šiesta časť hodnotiacej tabuľky (obr. č. 9) obsahuje hodnotiace kritéria z hľadiska sekundárnych daností prostredia cieľového miesta, ktoré sa delia na

- hodnotenie kultúrnych tradícií a miestnych ľudových zvyklostí, prípadne iných jedinečných aktivít
- hodnotenie prírodných daností a atrakcií

Cieľom tohto hodnotenia je zistiť, či v cieľovom mieste sa realizujú aktivity vyššie spomínaného charakteru, ktoré by prilákali a udržali návštevníka v cieľovom mieste. Tieto aktivity sa sledovali sa sledovali do okruhu 10 km od cieľového miesta.

OBR. Č. 9 Vzor hodnotiacej tabuľky – 6. časť

	váha	kritérium	hodnota	hodnotenie	spolu	max
1.	2	zachované kultúrne tradície, zvyklosti - remeslá, gastronómia	1 - 1 akcia, podujatie		0	10
			3 - 2 akcie, podujatie			
			5 - 3 a viac akcií, podujatí			
2.	2	pravidelné kultúrene podujatia - kultúrne, športové, turistické	1 - 1 akcia, podujatie		0	10
			3 - 2 akcie, podujatie			
			5 - 3 a viac akcií, podujatí			
3.	2	prírodná atrakcia neživej prírody v okolí - jaskyňa, jazero, skalný objekt, vodopády ...	1 - jedna		0	10
			3 - dve			
			5 - 3 a viac			
4.	2	prírodná atrakcia živej prírody v okolí - rezervácia, zoo, botanická záhrada ...	1 - jedna		0	10
			3 - dve			
			5 - 3 a viac			

Všetky hodnotiace kritéria sa aplikovali na všetky zadefinované cieľové miesta na kultúrnych cestách v Košickom kraji. Hodnotenie prebiehalo nezávisle.

Hodnotenia sa zúčastnili dvaja hodnotitelia, ktorí nezávisle na sebe spracovali hodnotenie do vyššie uvedených tabuliek. Tieto výsledky sa následne spracovali do výstupných tabuliek. Tabuľky obsahujú priemerné hodnoty, ktoré sú prienikom hodnotenia hodnotiteľmi.

Tabuľky sa následne premietli do grafického vyhodnotenia jednotlivých kultúrnych ciest. Toto grafické hodnotenie je popísané v ďalších podkapitolách.

3.2 Hodnotenie a výsledky Gotickej cesty

Hodnotenie na Gotickej ceste prebiehalo v týchto cieľových miestach: Betliar, Budkovce, Čečejovce, Dobšiná, Hrhov, Hrušov, Jablonov nad Turňov, Jaklovce, Koceľovce, Košice, Kráľovský Chlmec, Krásnohorské Podhradie, Krompachy, Lipovník, Malé Ozorovce, Markušovce, Michalovce, Nižná Slaná, Oborín, Ochtiná, Roštár, Rožňava, Ruská, Slanec, Slavec, Smižany, Spišská Nová Ves, Spišské Vlachy, Stratená, Svinica, Štítnik, Tibava, Trebišov, Turňa nad Bodvou, Vinné, Vlachovo, Vyšná Slaná, Žehra.

Výsledky tohto hodnotenia sú spracované v tabuľke na obr. č. 10.

OBR. Č. 10 Výsledná tabuľka hodnotenia na Gotickej ceste

	cieľové miesto	áno – nie		objekt		strava		ubytovanie		dynamické aktivity		iné		spolu		spolu bez „ano - nie"	
		H	%	H	%	H	%	H	%	H	%	H	%	body	%	body	%
1	Betliar	187,50	93,75	115,50	52,50	87,00	82,86	99,00	94,29	77,00	81,05	28,50	35,63	594,50	73,85	407,00	67,27
2	Budkovce	160,00	80,00	86,00	39,09	85,50	81,43	91,50	87,14	0,00	0,00	22,50	28,13	445,50	55,34	285,50	47,19
2	Čečejovce	200,00	100,00	117,00	53,18	67,00	63,81	61,00	58,10	57,00	60,00	23,00	28,75	525,00	65,22	325,00	53,72
4	Dobšiná	185,00	92,50	131,00	59,55	93,00	88,57	80,50	76,67	0,00	0,00	20,50	25,63	510,00	63,35	325,00	53,72
5	Hrhov	185,00	92,50	121,50	55,23	70,00	66,67	79,00	75,24	0,00	0,00	27,50	34,38	483,00	60,00	298,00	49,26
6	Hrušov	170,00	85,00	115,50	52,50	70,00	66,67	95,00	90,48	0,00	0,00	45,00	56,25	495,50	61,55	325,50	53,80
7	Jablonov nad Turňou	172,50	86,25	119,00	54,09	70,00	66,67	92,00	87,62	0,00	0,00	29,50	36,88	483,00	60,00	310,50	51,32
8	Jaklovce	155,00	77,50	127,00	57,73	87,00	82,86	96,00	91,43	0,00	0,00	0,00	0,00	465,00	57,76	310,00	51,24
9	Koceľovce	175,00	87,50	90,00	40,91	33,50	31,90	39,50	37,62	55,50	58,42	25,50	31,88	419,00	52,05	244,00	40,33
10	Košice	75,00	37,50	90,00	40,91	43,50	41,43	40,50	38,57	34,50	36,32	18,00	22,50	301,50	37,45	226,50	37,44
11	Kráľovský Chlmec	160,00	80,00	129,00	58,64	82,00	78,10	88,00	83,81	0,00	0,00	26,00	32,50	485,00	60,25	325,00	53,72
12	Krásnohorské podhradie	172,50	86,25	165,50	75,23	82,00	78,10	88,00	83,81	0,00	0,00	38,00	47,50	546,00	67,83	373,50	61,74
13	Krompachy	187,50	93,75	143,00	65,00	90,00	85,71	87,00	82,86	52,00	54,74	40,50	50,63	600,00	74,53	412,50	68,18
14	Lipovník	160,00	80,00	126,00	57,27	67,00	63,81	79,00	75,24	0,00	0,00	38,00	47,50	470,00	58,39	310,00	51,24
15	Malé Ozorovce	160,00	80,00	78,50	35,68	67,00	63,81	65,50	62,38	0,00	0,00	28,00	35,00	399,00	49,57	239,00	39,50
16	Markušovce	92,50	46,25	68,50	31,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23,00	28,75	184,00	22,86	91,50	15,12
17	Michalovce	155,00	77,50	104,50	47,50	93,00	88,57	90,00	85,71	26,50	27,89	49,00	61,25	518,00	64,35	363,00	60,00
18	Nižná Slaná	160,00	80,00	106,50	48,41	73,00	69,52	73,00	69,52	0,00	0,00	21,50	26,88	434,00	53,91	274,00	45,29
19	Oborín	147,50	73,75	40,50	18,41	80,00	76,19	83,00	79,05	0,00	0,00	19,50	24,38	370,50	46,02	223,00	36,86
20	Ochtiná	152,50	76,25	94,50	42,95	33,50	31,90	36,50	34,76	29,00	30,53	23,00	28,75	369,00	45,84	216,50	35,79
21	Roštár	140,00	70,00	108,50	49,32	33,50	31,90	36,50	34,76	29,00	30,53	28,00	35,00	375,50	46,65	235,50	38,93
22	Rožňava	160,00	80,00	169,00	76,82	87,00	82,86	84,00	80,00	0,00	0,00	38,00	47,50	538,00	66,83	378,00	62,48
23	Ruská	157,50	78,75	60,50	27,50	68,50	65,24	70,00	66,67	0,00	0,00	7,50	9,38	364,00	45,22	206,50	34,13
24	Slanec	120,00	60,00	102,50	46,59	50,00	47,62	0,00	0,00	0,00	0,00	23,00	28,75	295,50	36,71	175,50	29,01
25	Slavec	160,00	80,00	115,50	52,50	79,00	75,24	73,00	69,52	0,00	0,00	30,50	38,13	458,00	56,89	298,00	49,26
26	Smižany	175,00	87,50	132,50	60,23	85,00	80,95	89,00	84,76	89,00	93,68	15,50	19,38	586,00	72,80	411,00	67,93
27	Spišská Nová Ves	175,00	87,50	125,00	56,82	99,00	94,29	84,00	80,00	73,50	77,37	41,00	51,25	597,50	74,22	422,50	69,83
28	Spišské Vlachy	160,00	80,00	89,00	40,45	87,00	82,86	93,00	88,57	0,00	0,00	25,50	31,88	454,50	56,46	294,50	48,68
29	Stratená	175,00	87,50	114,00	51,82	93,00	88,57	99,00	94,29	79,00	83,16	25,50	31,88	585,50	72,73	410,50	67,85
30	Svinica	147,50	73,75	78,00	35,45	64,00	60,95	70,00	66,67	0,00	0,00	13,00	16,25	372,50	46,27	225,00	37,19
31	Štítnik	152,50	76,25	131,50	59,77	36,50	34,76	39,50	37,62	29,00	30,53	28,00	35,00	417,00	51,80	264,50	43,72
32	Tibava	155,00	77,50	75,00	34,09	75,50	71,90	75,50	71,90	34,50	36,32	30,00	37,50	445,50	55,34	290,50	48,02
33	Trebišov	172,50	86,25	157,00	71,36	87,00	82,86	90,00	85,71	0,00	0,00	30,50	38,13	537,00	66,71	364,50	60,25
34	Turňa nad Bodvou	167,50	83,75	107,50	48,86	91,00	86,67	88,00	83,81	38,50	40,53	36,00	45,00	528,50	65,65	361,00	59,67
35	Vinné	137,50	68,75	85,50	38,86	83,50	79,52	89,50	85,24	68,00	71,58	36,00	45,00	500,00	62,11	362,50	59,92
36	Vlachovo	162,50	81,25	98,50	44,77	93,00	88,57	87,00	82,86	76,00	80,00	38,00	47,50	555,00	68,94	392,50	64,88
37	Vyšná Slaná	167,50	83,75	112,50	51,14	46,50	44,29	83,00	79,05	36,50	38,42	23,00	28,75	469,00	58,26	301,50	49,83
38	Žehra	150,00	75,00	135,50	61,59	67,00	63,81	77,00	73,33	78,00	82,11	30,50	38,13	538,00	66,83	388,00	64,13

Výsledky sú spracované aj samostatne v grafoch pre každú zo šiestich častí a následne spolu (graf č. 1 – 7). Slúžia na porovnanie dosiahnutých hodnôt v rámci každej časti, na celkové porovnanie cieľových miest. Je možné z nich vyčítať aj výšku percentuálneho podielu jednotlivých častí hodnotenia na celkovom hodnotení zastavenia – objektu (graf č. 8 – 9).

Graf č. 1 Hodnotenie zastavení v cieľových miestach za všetky kategórie spolu

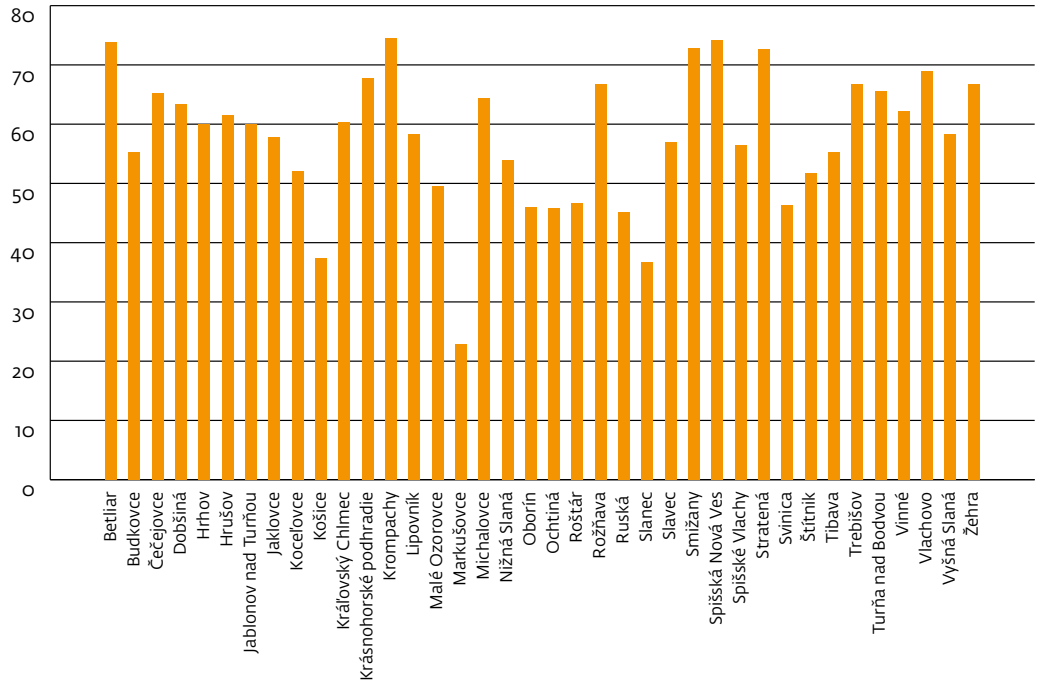

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať vo všetkých kategóriách spolu

Graf č. 2 Hodnotenie zastavení v cieľových miestach okrem kategórie „áno – nie“

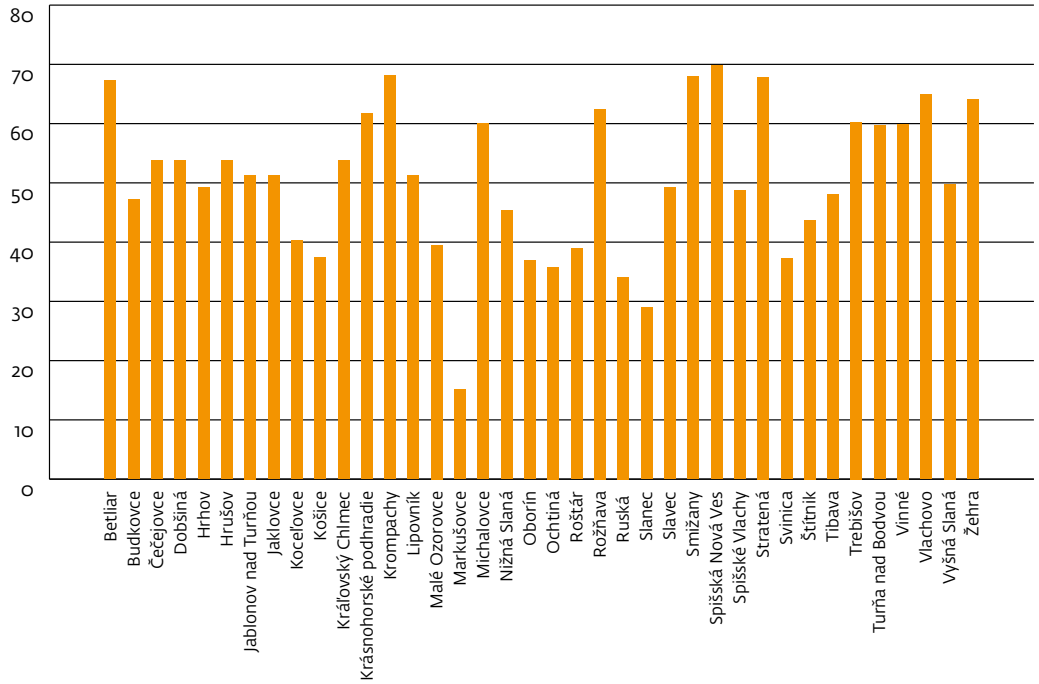

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať vo všetkých kategóriách okrem kategórie „áno – nie“

Graf č. 3 Hodnotenie zastavení v cieľových miestach v kategórií „objekt"

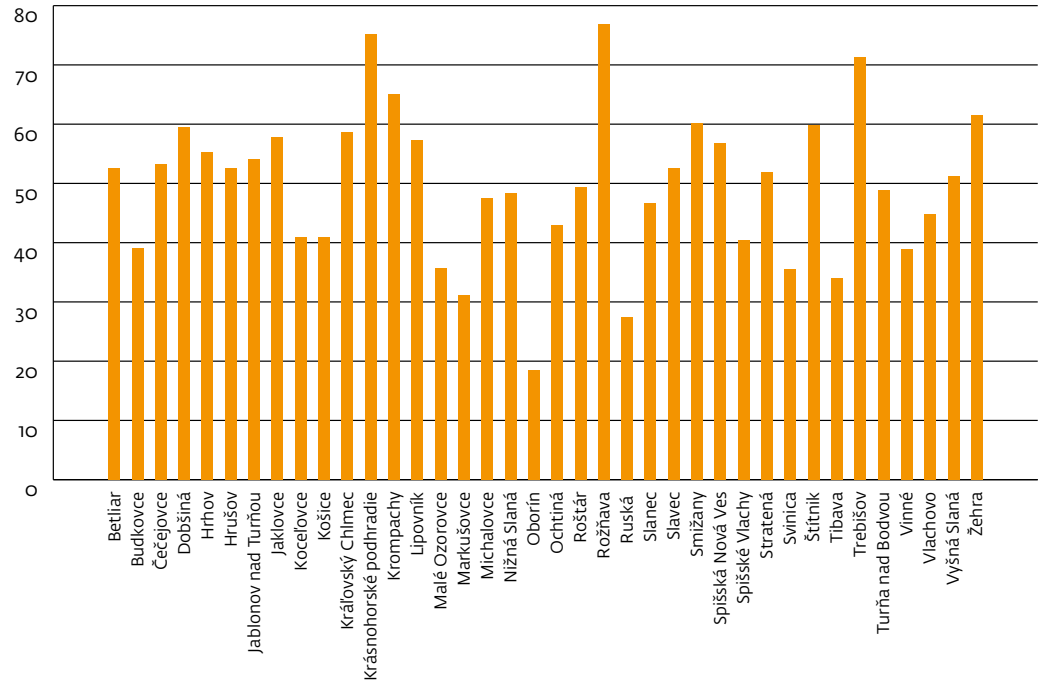

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať v kategórií „objekt"

Graf č. 4 Hodnotenie zastavení v cieľových miestach v kategórií „stravovanie"

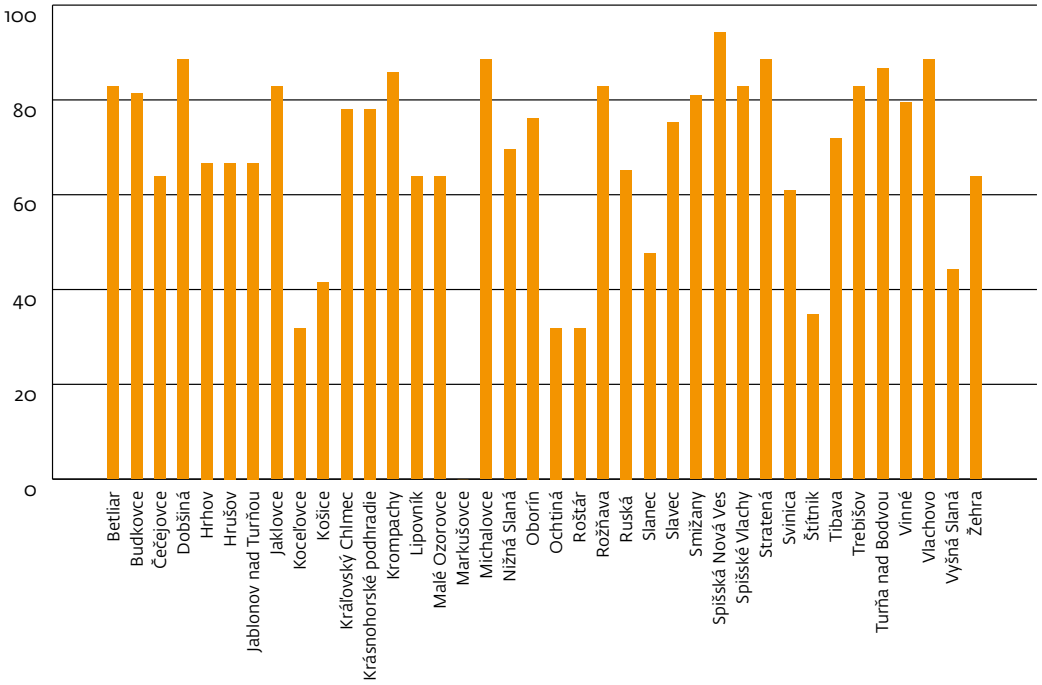

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať v kategórií „stravovanie"

Graf č. 5 Hodnotenie zastavení v cieľových miestach v kategórií „ubytovanie“

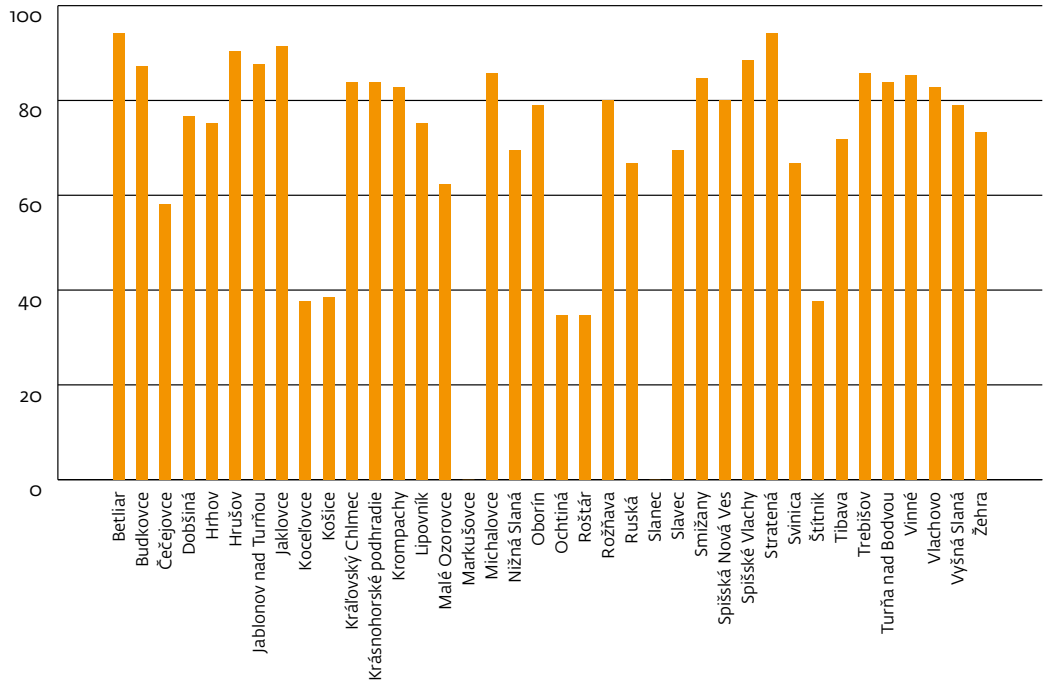

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať v kategórií „ubytovanie“

Graf č. 6 Hodnotenie zastavení v cieľových miestach v kategórií „dynamické aktivity“

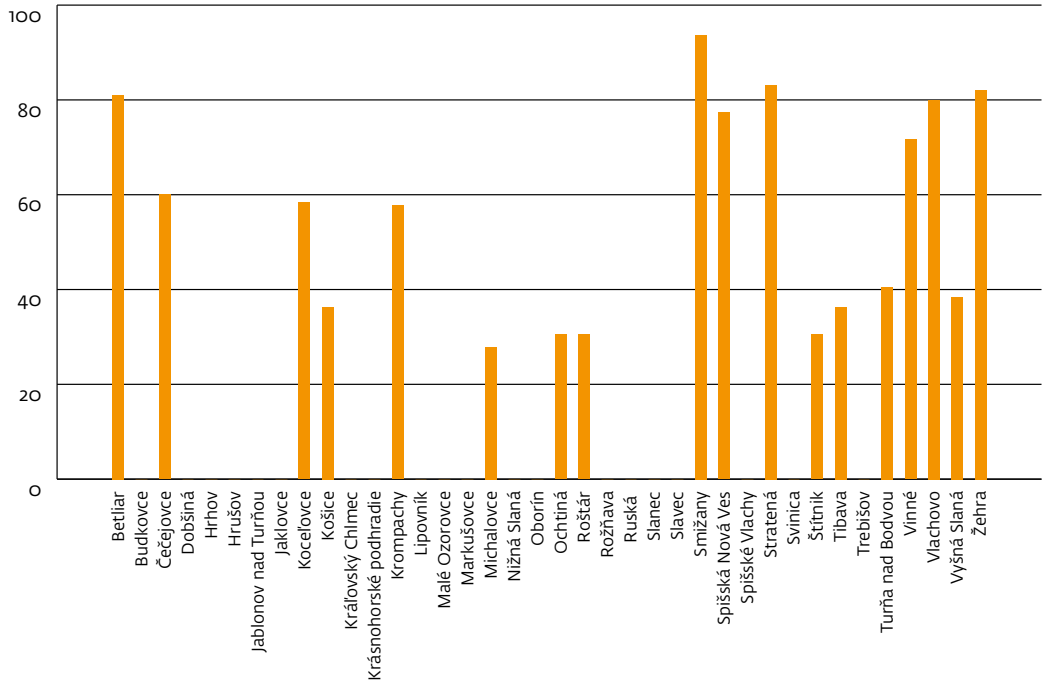

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať v kategórií „dynamické aktivity“

Graf č. 7 Hodnotenie zastavení v cieľových miestach v kategórií „iné – prírodné danosti, kultúrne aktivity"

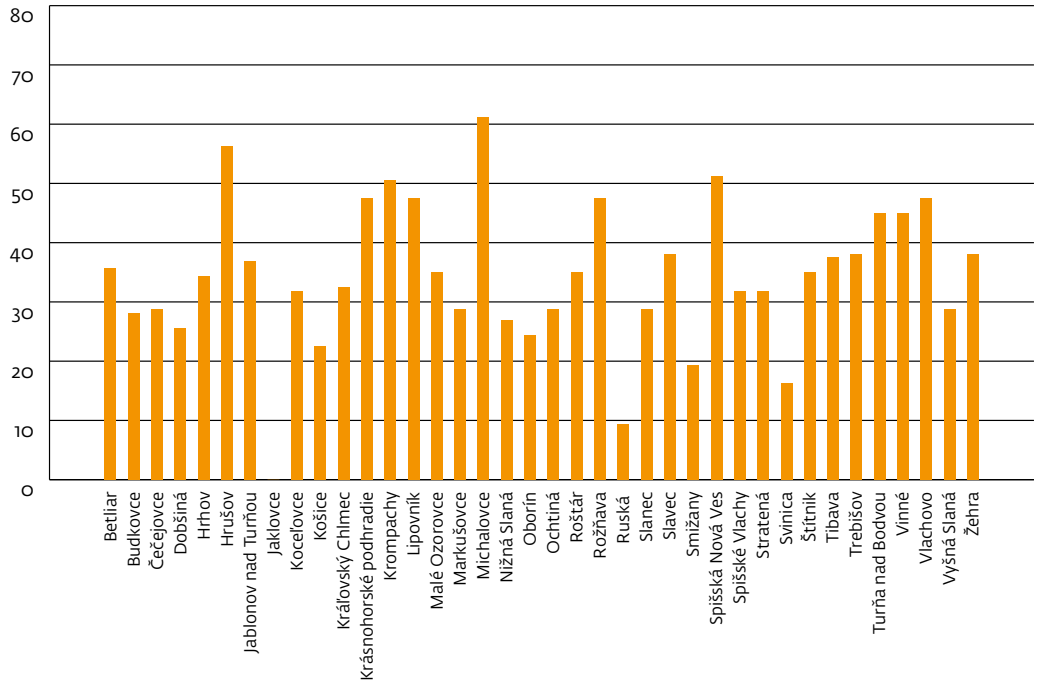

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať v kategórií „iné – prírodné danosti, kultúrne aktivity"

Graf č. 8 Hodnotenie jednotlivých zastavení v cieľových miestach vo všetkých kategóriách (podiel jednotlivých kategórií na celkovom hodnotení zastavenia)

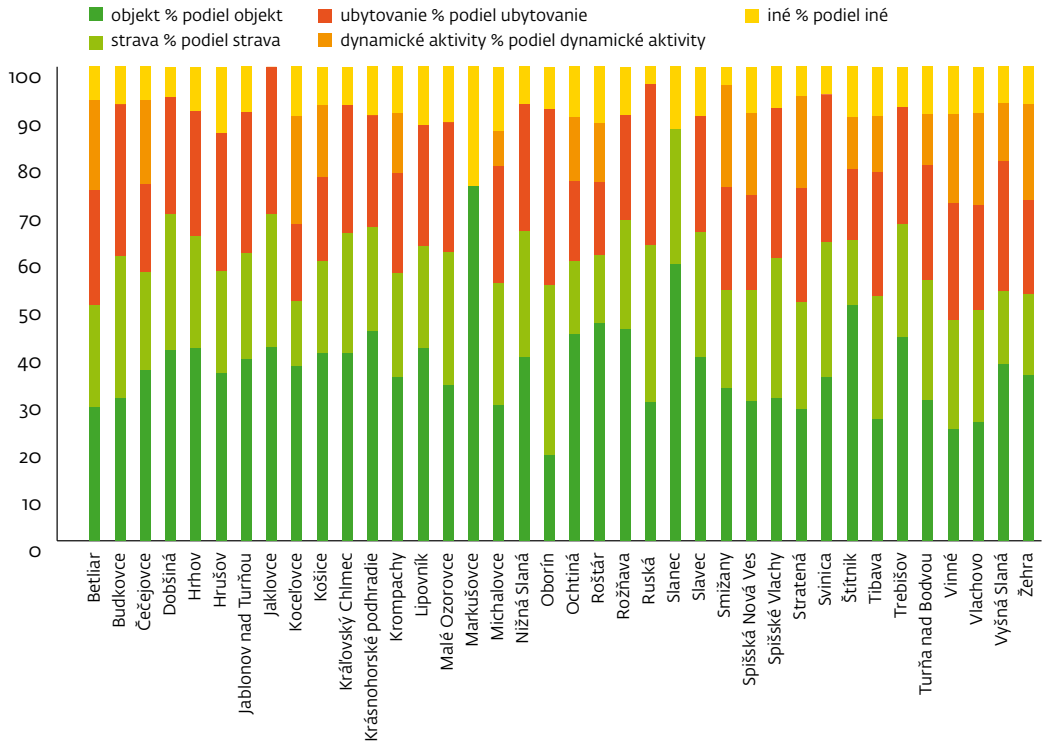

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať na zastavení v cieľovom mieste vo všetkých kategóriách

Graf č. 9 Hodnotenie jedného zastavenia v cieľovom mieste vo všetkých kategóriách – vzor (podiel jednotlivých kategórií na celkovom hodnotení zastavenia)

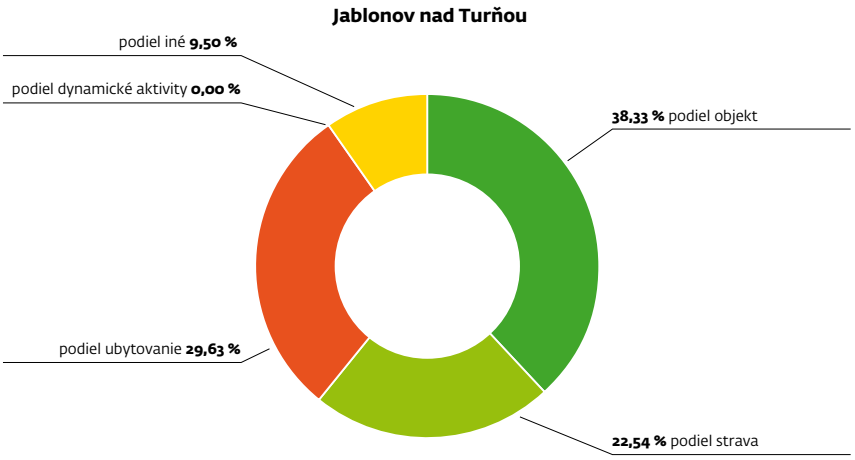

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať na zastavení v cieľovom mieste vo všetkých kategóriách

3.3 Hodnotenie a výsledky Vínnej cesty

Hodnotenie na Vínnej ceste prebiehalo v týchto cieľových miestach: Bara, Borša, Čerhov, Černochov, Hrhov, Hrušov, Choňkovce, Jablonov nad Turňou, Kráľovský Chlmec, Malá Tŕňa, Malý Horeš, Malý Kamenec, Michalovce, Moldava nad Bodvou, Orechová, Slovenské Nové Mesto, Tibava, Turňa nad Bodvou, Veľká Tŕňa, Veľký Kamenec, Viničky, Trebišov.

Výsledky tohto hodnotenia sú spracované v tabuľke na obr. č. 11.

OBR. Č. 11 Výsledná tabuľka hodnotenia na Vínnej ceste

	cieľové miesto	áno – nie		objekt		strava		ubytovanie		dynamické aktivity		iné		spolu		spolu bez „ano - nie"	
		H	%	H	%	H	%	H	%	H	%	H	%	body	%	body	%
1	Bara	135,00	67,50	72,00	32,73	67,00	63,81	73,00	69,52	0,00	0,00	9,50	11,88	356,50	44,29	221,50	36,61
2	Borša	172,50	86,25	130,00	59,09	80,50	76,67	86,50	82,38	0,00	0,00	15,50	19,38	485,00	60,25	312,50	51,65
2	Čerhov	147,50	73,75	114,50	52,05	75,00	71,43	75,00	71,43	0,00	0,00	20,50	25,63	432,50	53,73	285,00	47,11
4	Černochov	55,00	27,50	26,00	11,82	36,50	34,76	36,50	34,76	0,00	0,00	1,50	1,88	155,50	19,32	100,50	16,61
5	Hrhov	172,50	86,25	120,00	54,55	70,00	66,67	76,00	72,38	0,00	0,00	22,00	27,50	460,50	57,20	288,00	47,60
6	Hrušov	167,50	83,75	106,50	48,41	70,00	66,67	105,00	100,00	28,50	30,00	44,50	55,63	522,00	64,84	354,50	58,60
7	Streda nad Bodrogom	67,50	33,75	58,50	26,59	49,50	47,14	36,50	34,76	0,00	0,00	12,00	15,00	224,00	27,83	156,50	25,87
8	Jablonov nad Turňov	167,50	83,75	121,50	55,23	76,00	72,38	82,00	78,10	28,50	30,00	23,00	28,75	498,50	61,93	331,00	54,71
9	Kráľovský Chlmec	67,50	33,75	109,50	49,77	82,00	78,10	88,00	83,81	0,00	0,00	26,00	32,50	373,00	46,34	305,50	50,50
10	Malá Tŕňa	172,50	86,25	146,00	66,36	90,00	85,71	90,00	85,71	0,00	0,00	25,50	31,88	524,00	65,09	351,50	58,10
11	Malý Horeš	110,00	55,00	82,00	37,27	72,00	68,57	78,00	74,29	0,00	0,00	10,50	13,13	352,50	43,79	242,50	40,08
12	Malý Kamenec	160,00	80,00	103,00	46,82	70,00	66,67	68,50	65,24	0,00	0,00	8,00	10,00	409,50	50,87	249,50	41,24
13	Michalovce	100,00	50,00	90,00	40,91	49,50	47,14	46,50	44,29	26,50	27,89	32,50	40,63	345,00	42,86	245,00	40,50
14	Moldava nad Bodvou	172,50	86,25	107,50	48,86	75,50	71,90	87,00	82,86	0,00	0,00	31,50	39,38	474,00	58,88	301,50	49,83
15	Orechová	150,00	75,00	129,50	58,86	65,50	62,38	65,50	62,38	57,50	60,53	18,50	23,13	486,50	60,43	336,50	55,62
16	Slovenské Nové Mesto	80,00	40,00	37,50	17,05	49,50	47,14	43,50	41,43	0,00	0,00	6,50	8,13	217,00	26,96	137,00	22,64
17	Tibava	75,00	37,50	39,50	17,95	38,50	36,67	38,50	36,67	34,50	36,32	10,00	12,50	236,00	29,32	161,00	26,61
18	Turňa nad Bodvou	100,00	50,00	46,00	20,91	44,50	42,38	44,50	42,38	38,50	40,53	19,50	24,38	293,00	36,40	193,00	31,90
19	Veľká Tŕňa	160,00	80,00	159,00	72,27	85,00	80,95	93,00	88,57	0,00	0,00	33,00	41,25	530,00	65,84	370,00	61,16
20	Veľký Kamenec	147,50	73,75	70,50	32,05	74,00	70,48	78,50	74,76	0,00	0,00	5,50	6,88	376,00	46,71	228,50	37,77
21	Viničky	172,50	86,25	55,00	25,00	71,00	67,62	78,00	74,29	0,00	0,00	44,00	55,00	420,50	52,24	248,00	40,99
22	Trebišov	180,00	90,00	184,50	83,86	87,00	82,86	87,00	82,86	38,50	40,53	30,50	38,13	607,50	75,47	427,50	70,66

Výsledky sú spracované aj samostatne v grafoch pre každú zo šiestich častí a následne spolu (graf č. 10 – 16). Slúžia na porovnanie dosiahnutých hodnôt v rámci každej časti, na celkové porovnanie cieľových miest. Je možné z nich vyčítať aj výšku percentuálneho podielu jednotlivých častí hodnotenia na celkovom hodnotení zastavenia – objektu (graf č. 17 – 18).

Graf č. 10 Hodnotenie zastavení v cieľových miestach za všetky kategórie spolu

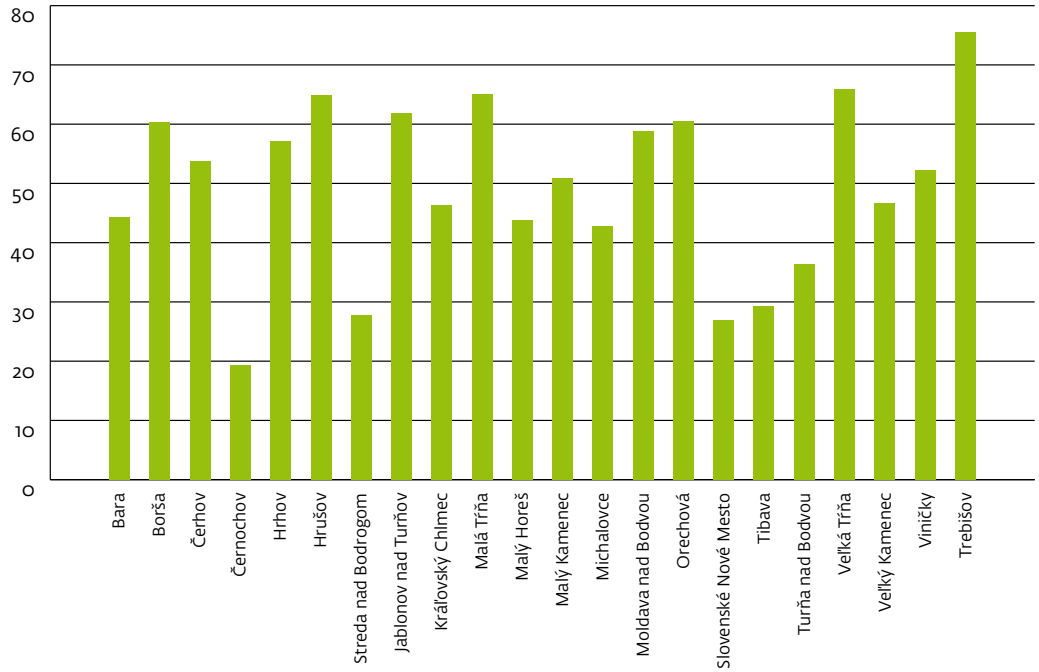

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať vo všetkých kategóriách spolu

Graf č. 11 Hodnotenie zastavení v cieľových miestach okrem kategórie „áno – nie"

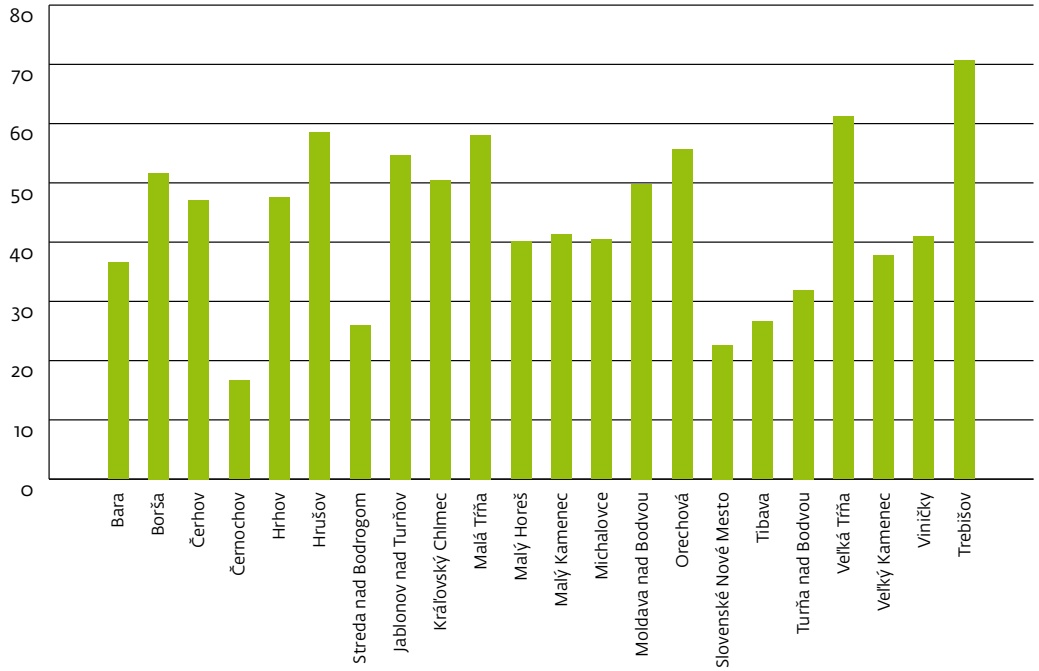

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať vo všetkých kategóriách okrem kategórie „áno – nie"

Graf č. 12 Hodnotenie zastavení v cieľových miestach v kategórií „objekt"

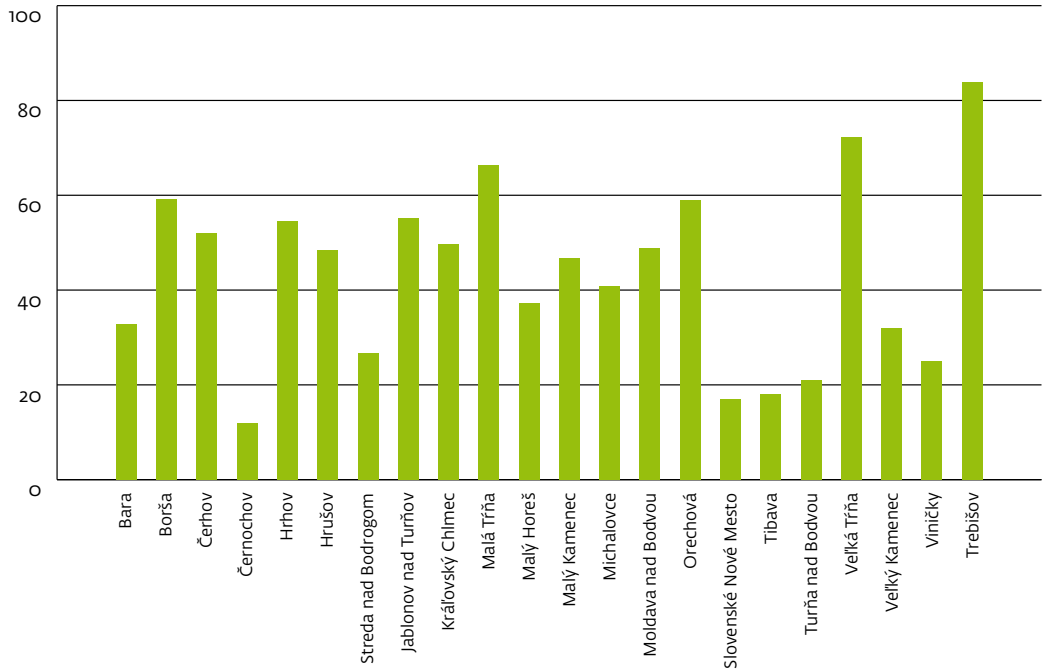

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať v kategórií „objekt"

Graf č. 13 Hodnotenie zastavení v cieľových miestach v kategórií „stravovanie"

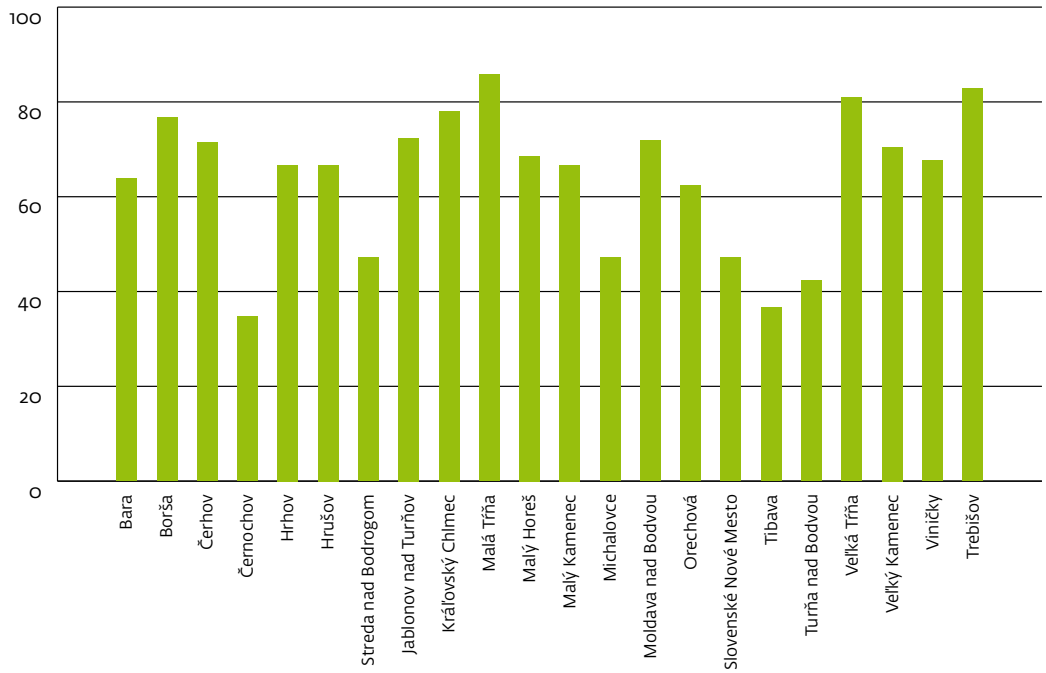

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať v kategórií „stravovanie"

Graf č. 14 Hodnotenie zastavení v cieľových miestach v kategórií „ubytovanie"

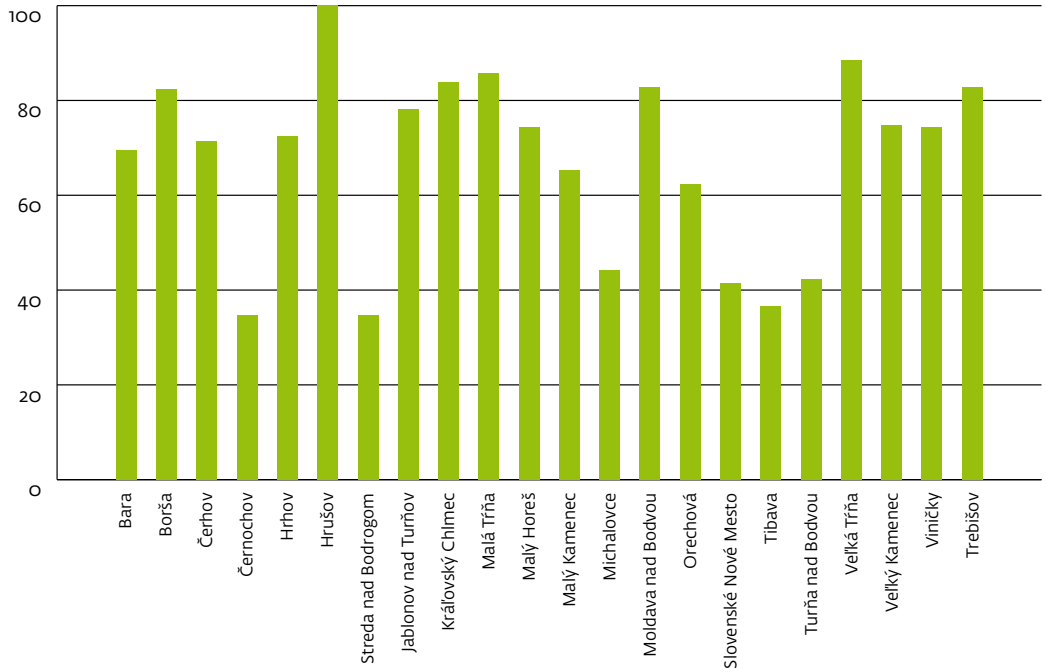

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať v kategórií „ubytovanie"

Graf č. 15 Hodnotenie zastavení v cieľových miestach v kategórií „dynamické aktivity"

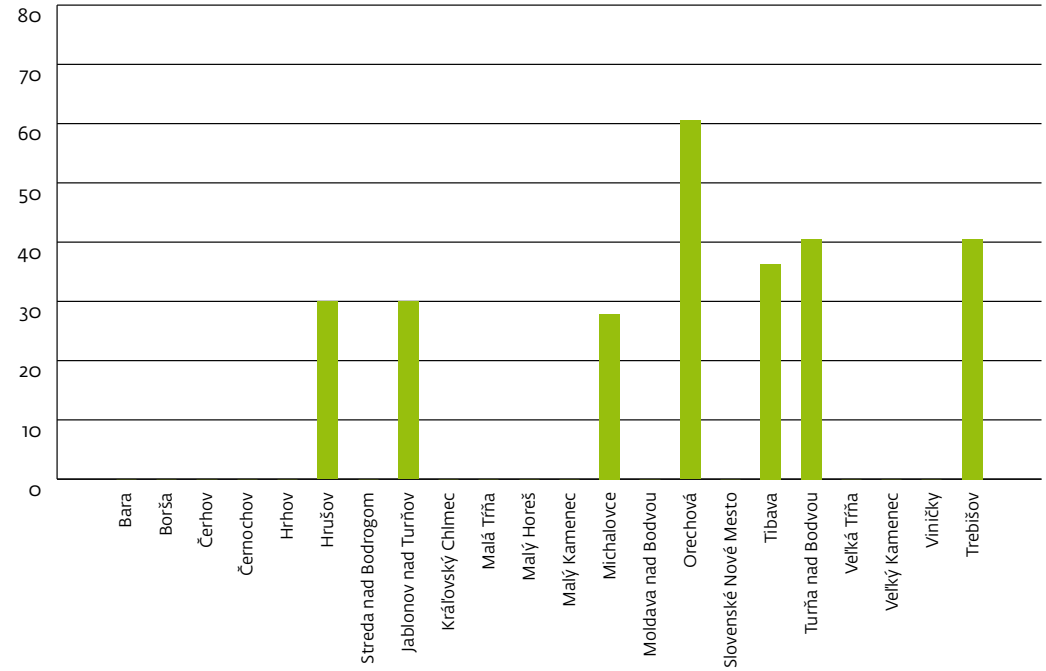

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať v kategórií „dynamické aktivity"

Graf č. 16 Hodnotenie zastavení v cieľových miestach v kategórií „iné – prírodné danosti, kultúrne aktivity"

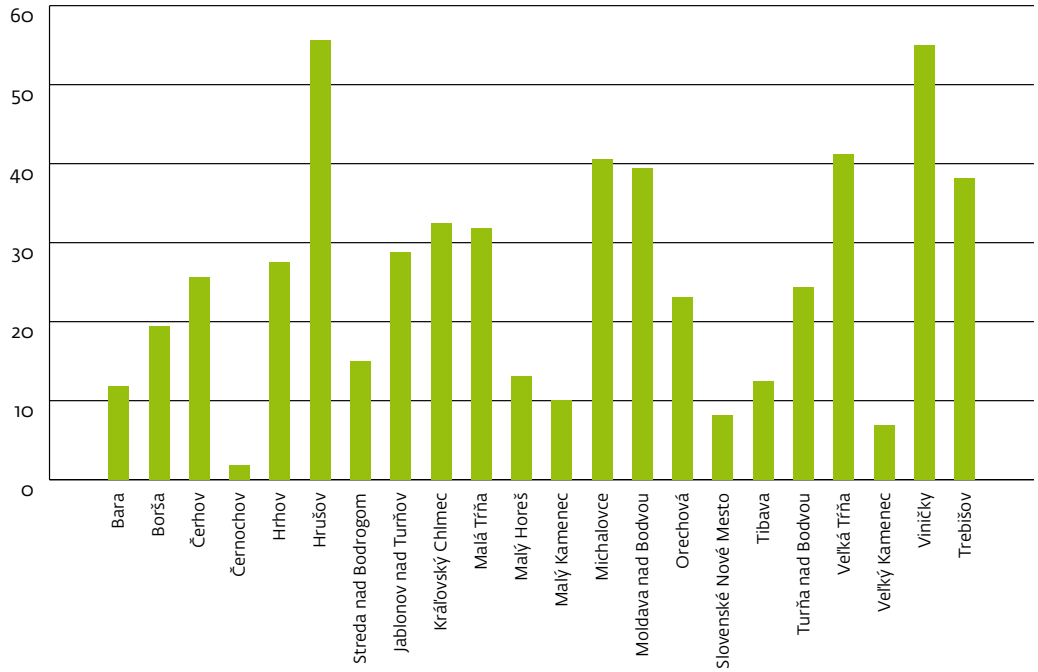

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať v kategórií „iné – prírodné danosti, kultúrne aktivity"

Graf č. 17 Hodnotenie jednotlivých zastavení v cieľových miestach vo všetkých kategóriách (podiel jednotlivých kategórií na celkovom hodnotení zastavenia)

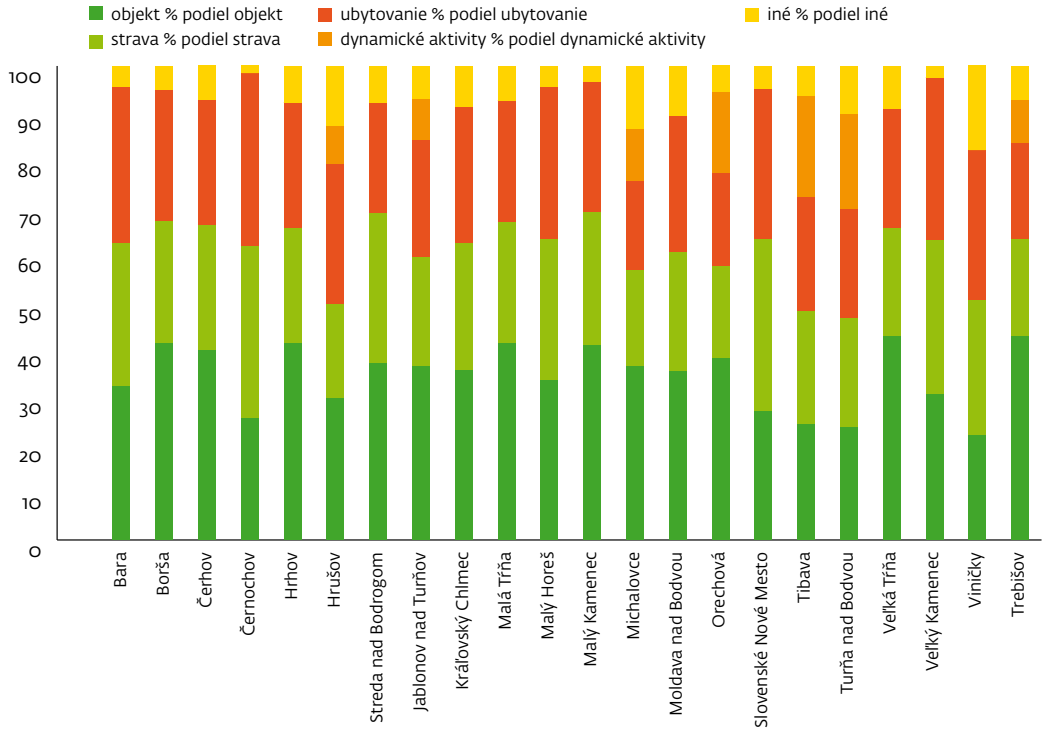

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať na zastavení v cieľovom mieste vo všetkých kategóriách

Graf č. 18 Hodnotenie jedného zastavenia v cieľovom mieste vo všetkých kategóriách – vzor (podiel jednotlivých kategórií na celkovom hodnotení zastavenia)

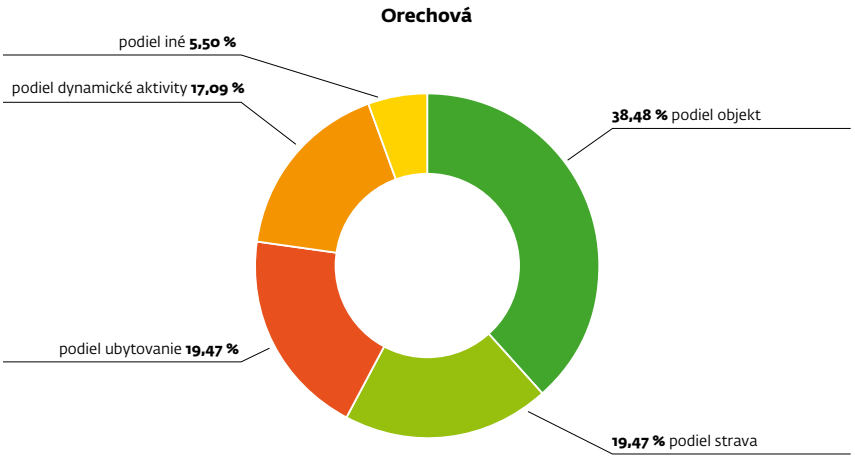

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať na zastavení v cieľovom mieste vo všetkých kategóriách

3.4 Hodnotenie a výsledky Železnej cesty

Hodnotenie na Železnej ceste prebiehalo v týchto cieľových miestach:
Betliar, Dobšiná, Drnava, Gelnica, Kluknava, Krompachy, Kunová Teplica, Medzev, Moldava nad Bodvou, Nižná Slaná, Ochtiná, Opátka, Rožňava, Rudňany, Slavec, Slavošovce, Smolník, Spišská Nová Ves, Spišské Vlachy, Stratená, Streda nad Bodrogom, Štítnik, Vlachovo.

Výsledky tohto hodnotenia sú spracované v tabuľke na obr. č. 12.

OBR. Č. 12 Výsledná tabuľka hodnotenia na Železnej ceste

	cieľové miesto	áno – nie		objekt		strava		ubytovanie		dynamické aktivity		iné		spolu		spolu bez „ano - nie"	
		H	%	H	%	H	%	H	%	H	%	H	%	body	%	body	%
1	Betliar	187,50	93,75	160,50	72,95	87,00	82,86	86,50	82,38	70,00	73,68	28,50	35,63	620,00	77,02	432,50	71,49
2	Dobšiná	180,00	90,00	120,50	54,77	93,00	88,57	70,50	67,14	34,50	36,32	25,50	31,88	524,00	65,09	344,00	56,86
2	Drnava	167,50	83,75	116,50	52,95	72,00	68,57	78,00	74,29	35,00	36,84	31,50	39,38	500,50	62,17	333,00	55,04
4	Gelnica	167,50	83,75	131,00	59,55	65,00	61,90	75,50	71,90	23,50	24,74	16,50	20,63	479,00	59,50	311,50	51,49
5	Kluknava	135,00	67,50	102,00	46,36	85,50	81,43	0,00	0,00	55,00	57,89	9,00	11,25	386,50	48,01	251,50	41,57
6	Krompachy	137,50	68,75	78,00	35,45	87,00	82,86	85,00	80,95	65,00	68,42	33,00	41,25	485,50	60,31	348,00	57,52
7	Kunova Teplica	187,50	93,75	125,00	56,82	75,00	71,43	78,00	74,29	64,00	67,37	34,00	42,50	563,50	70,00	376,00	62,15
8	Margecany	122,50	61,25	56,50	25,68	76,50	72,86	89,00	84,76	0,00	0,00	20,50	25,63	365,00	45,34	242,50	40,08
9	Medzev	172,50	86,25	123,00	55,91	78,00	74,29	81,00	77,14	0,00	0,00	27,50	34,38	482,00	59,88	309,50	51,16
10	Moldava nad Bodvou	160,00	80,00	124,50	56,59	75,50	71,90	90,00	85,71	0,00	0,00	21,50	26,88	471,50	58,57	311,50	51,49
11	Nižná Slaná	175,00	87,50	89,50	40,68	73,00	69,52	78,00	74,29	59,00	62,11	19,00	23,75	493,50	61,30	318,50	52,64
12	Ochtiná	172,50	86,25	113,00	51,36	0,00	0,00	0,00	0,00	54,00	56,84	28,00	35,00	367,50	45,65	195,00	32,23
13	Opátka	92,50	46,25	32,00	14,55	59,00	56,19	69,50	66,19	0,00	0,00	0,00	0,00	253,00	31,43	160,50	26,53
14	Rožňava	167,50	83,75	172,50	78,41	87,00	82,86	84,00	80,00	35,50	37,37	43,00	53,75	589,50	73,23	422,00	69,75
15	Rudňany	125,00	62,50	60,00	27,27	70,00	66,67	70,00	66,67	48,50	51,05	8,00	10,00	381,50	47,39	256,50	42,40
16	Slavec	180,00	90,00	145,00	65,91	74,50	70,95	71,50	68,10	30,50	32,11	33,00	41,25	534,50	66,40	354,50	58,60
17	Slavošovce	115,00	57,50	92,50	42,05	0,00	0,00	0,00	0,00	28,00	29,47	15,50	19,38	251,00	31,18	136,00	22,48
18	Smolník	110,00	55,00	85,50	38,86	93,00	88,57	85,50	81,43	0,00	0,00	9,00	11,25	383,00	47,58	273,00	45,12
19	Spišská Nová Ves	175,00	87,50	130,50	59,32	99,00	94,29	84,00	80,00	73,50	77,37	41,00	51,25	603,00	74,91	428,00	70,74
20	Spišské Vlachy	110,00	55,00	40,50	18,41	87,00	82,86	93,00	88,57	0,00	0,00	25,50	31,88	356,00	44,22	246,00	40,66
21	Stratená	200,00	100,00	129,00	58,64	93,00	88,57	99,00	94,29	79,00	83,16	25,50	31,88	625,50	77,70	425,50	70,33
22	Štítnik	172,50	86,25	120,00	54,55	0,00	0,00	0,00	0,00	54,00	56,84	28,00	35,00	374,50	46,52	202,00	33,39
23	Vlachovo	200,00	100,00	118,50	53,86	93,00	88,57	87,00	82,86	76,00	80,00	38,00	47,50	612,50	76,09	412,50	68,18

Výsledky sú spracované aj samostatne v grafoch pre každú zo šiestich častí a následne spolu (graf č. 19 – 25). Slúžia na porovnanie dosiahnutých hodnôt v rámci každej časti, na celkové porovnanie cieľových miest. Je možné z nich vyčítať aj výšku percentuálneho podielu jednotlivých častí hodnotenia na celkovom hodnotení zastavenia – objektu (graf č. 26 – 27).

Graf č. 19 Hodnotenie zastavení v cieľových miestach za všetky kategórie spolu

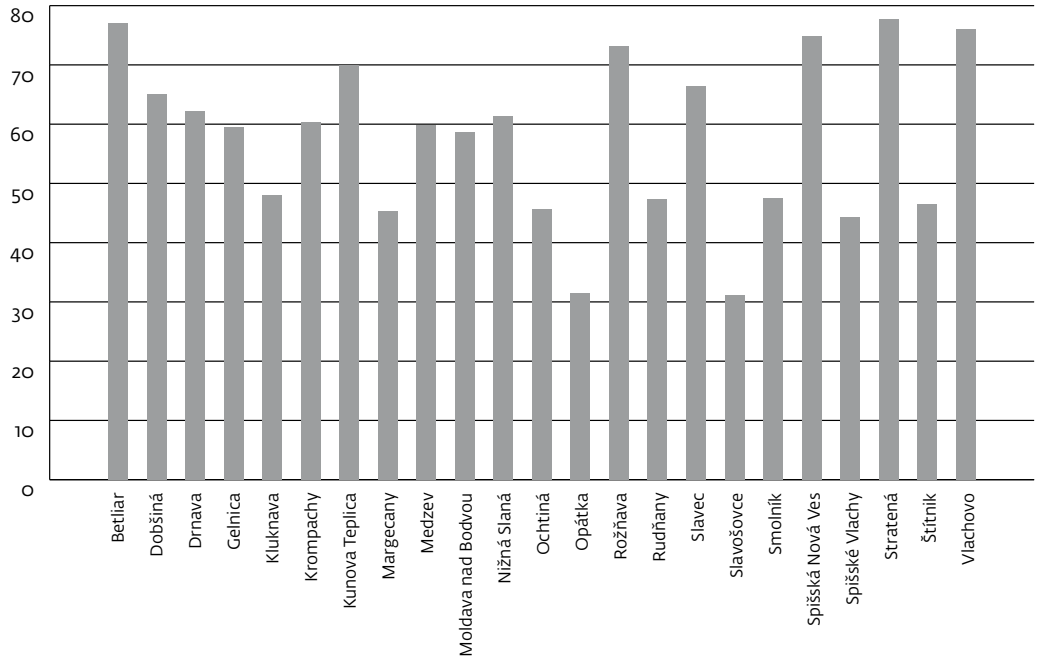

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať vo všetkých kategóriách spolu

Graf č. 20 Hodnotenie zastavení v cieľových miestach okrem kategórie „áno – nie“

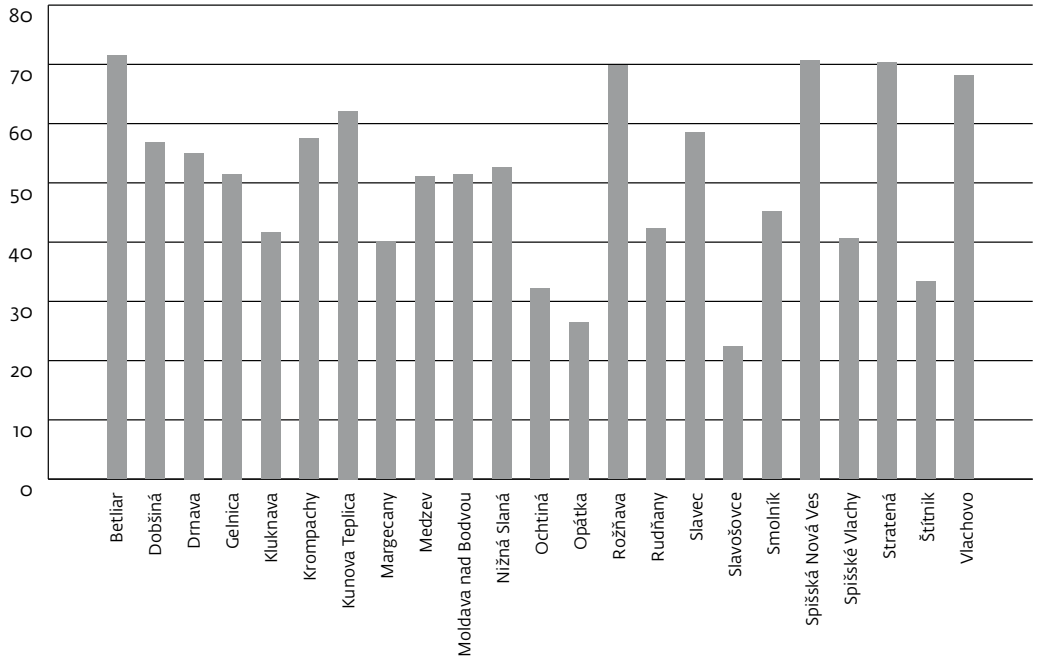

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať vo všetkých kategóriách okrem kategórie „áno – nie“

Graf č. 21 Hodnotenie zastavení v cieľových miestach v kategórií „objekt"

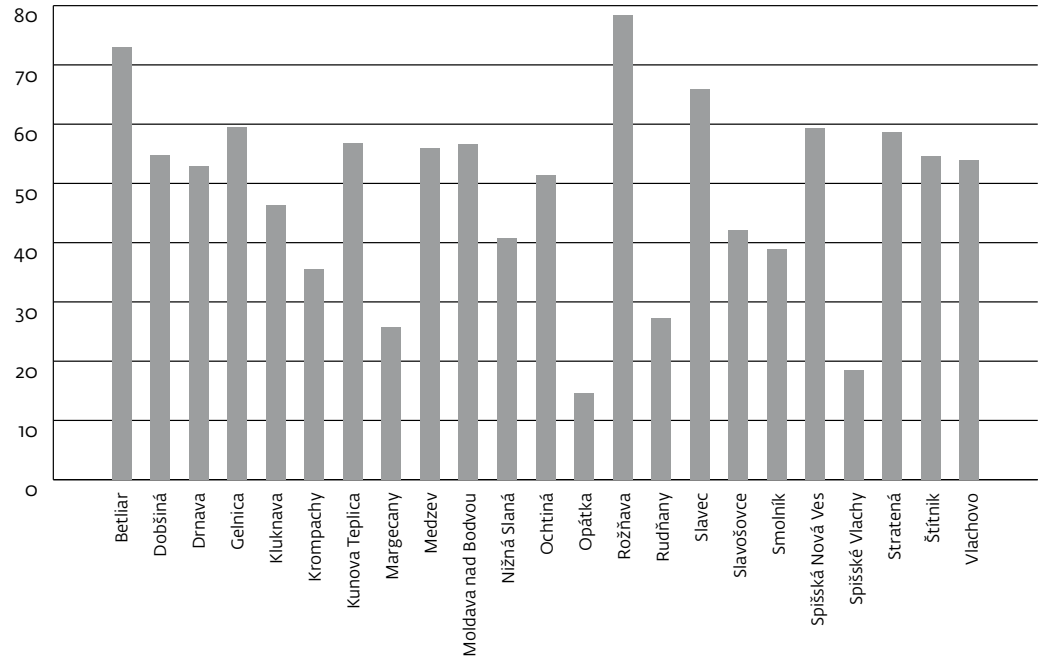

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať v kategórií „objekt"

Graf č. 22 Hodnotenie zastavení v cieľových miestach v kategórií „stravovanie"

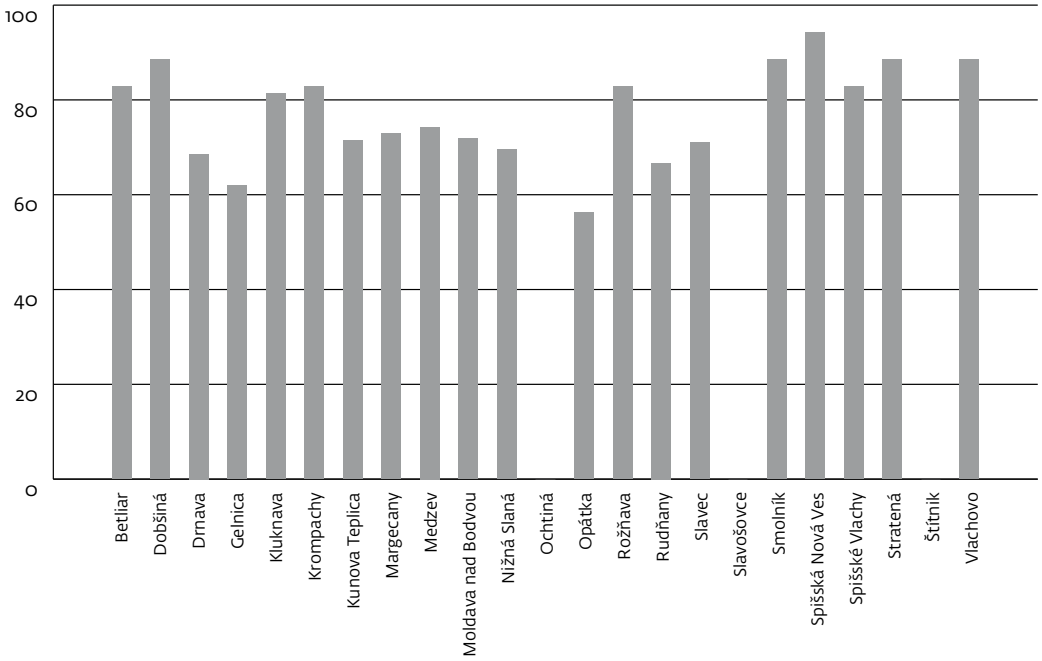

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať v kategórií „stravovanie"

Graf č. 23 Hodnotenie zastavení v cieľových miestach v kategórií „ubytovanie"

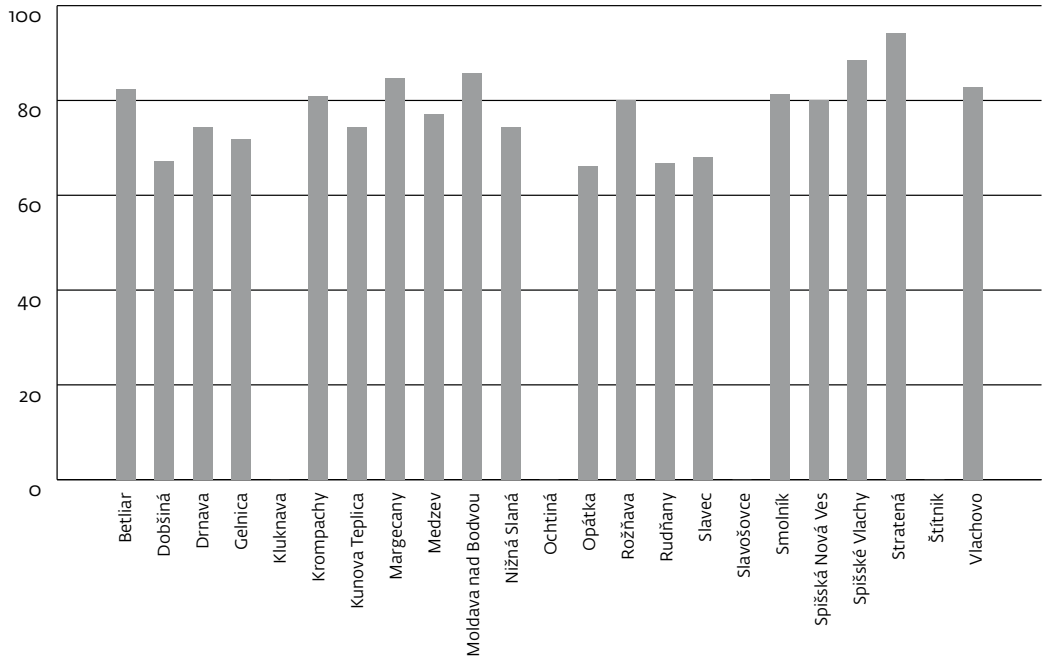

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať v kategórií „ubytovanie"

Graf č. 24 Hodnotenie zastavení v cieľových miestach v kategórií „dynamické aktivity"

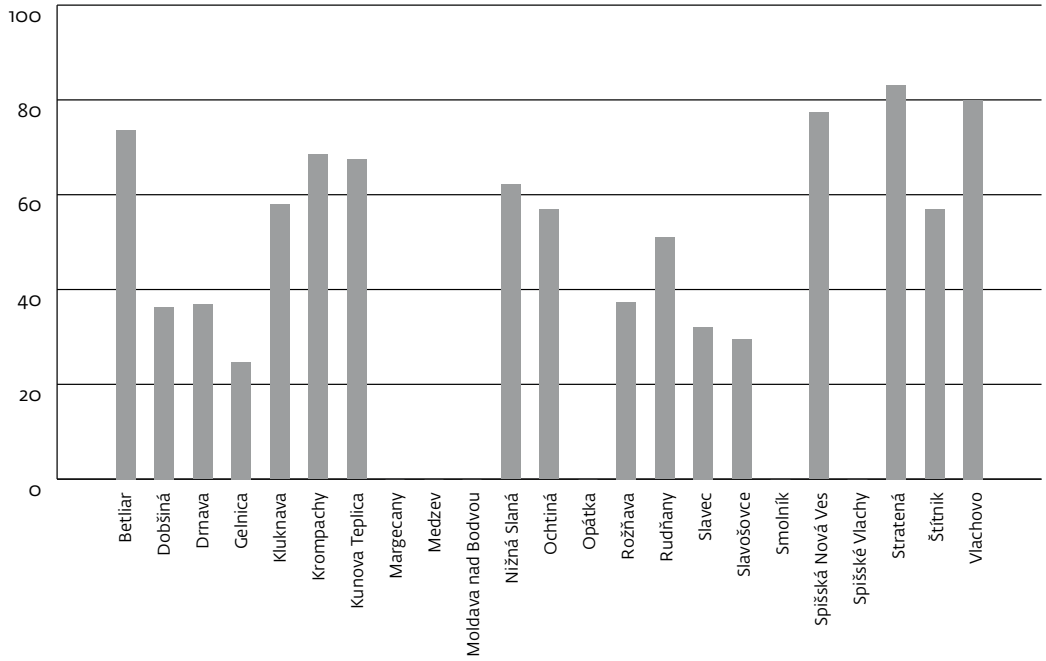

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať v kategórií „dynamické aktivity"

Graf č. 25 Hodnotenie zastavení v cieľových miestach v kategórií „iné – prírodné danosti, kultúrne aktivity"

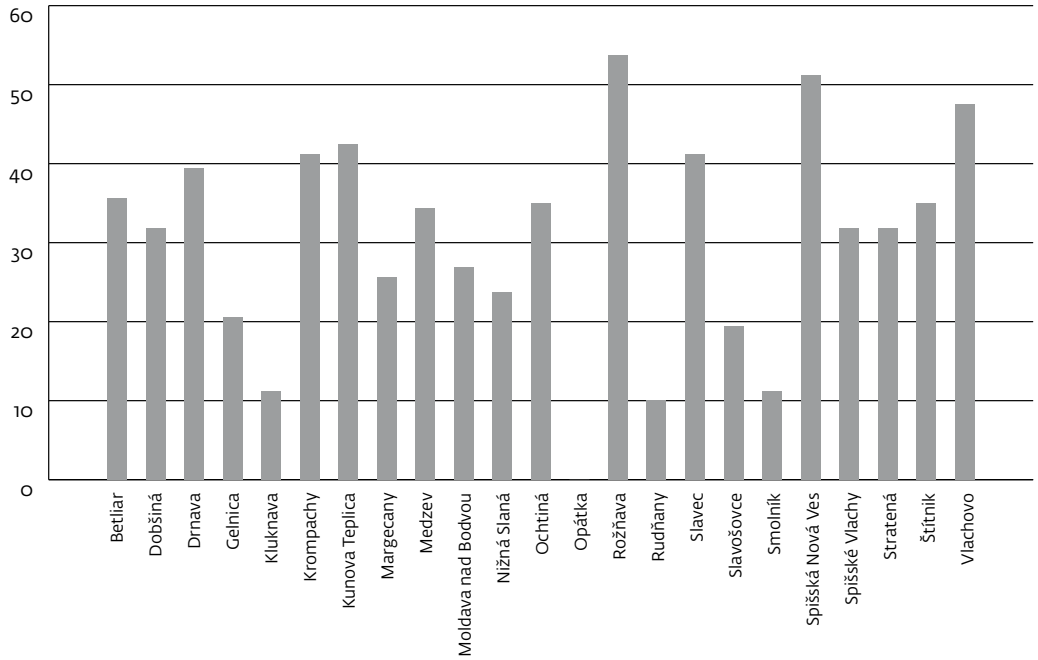

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať v kategórií „iné – prírodné danosti, kultúrne aktivity"

Graf č. 26 Hodnotenie jednotlivých zastavení v cieľových miestach vo všetkých kategóriách (podiel jednotlivých kategórií na celkovom hodnotení zastavenia)

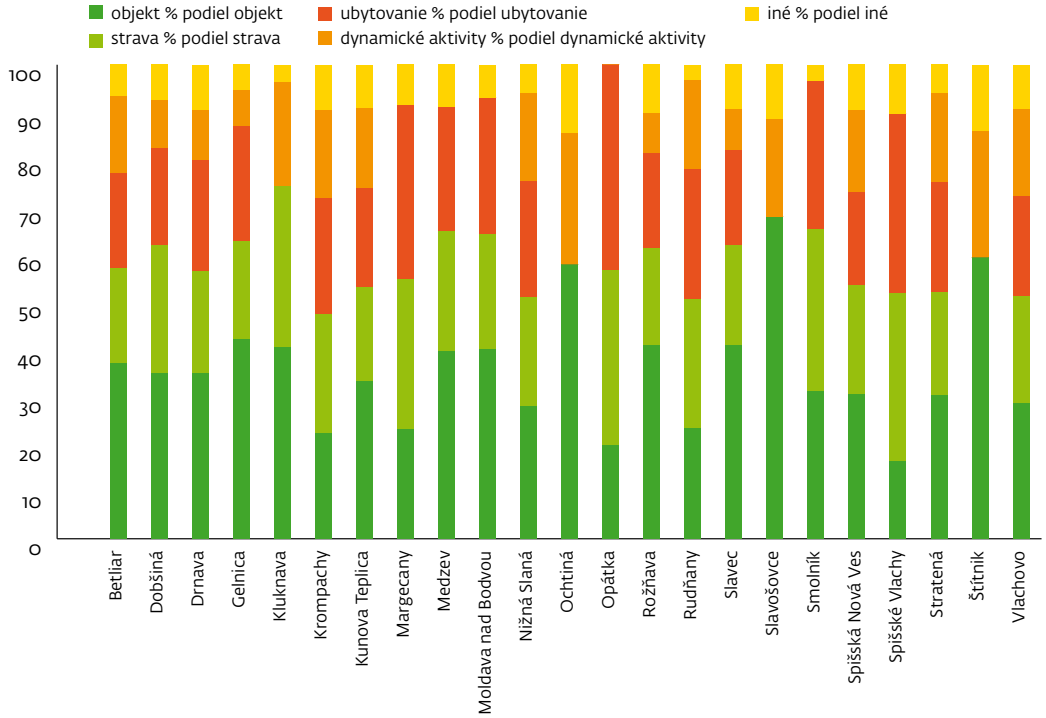

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať na zastavení v cieľovom mieste vo všetkých kategóriách

Graf č. 27 Hodnotenie jedného zastavenia v cieľovom mieste vo všetkých kategóriách – vzor (podiel jednotlivých kategórií na celkovom hodnotení zastavenia)

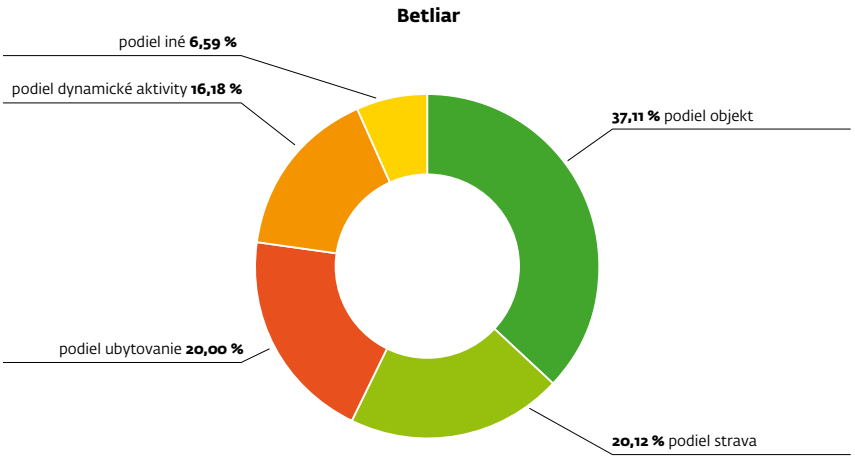

* 100 % prestavuje súčet všetkých bodov, ktoré bolo možné získať na zastavení v cieľovom mieste vo všetkých kategóriách

4. Návrh systému kategorizácie a certifikácie cieľových miest

O kultúrnych cestách, ako napr. Gotickej, Jantárovej, Železnej a ďalších sa napísalo už množstvo štúdií a vytvorilo množstvo propagačných materiálov. Cieľové miesta sa však doteraz definovali a vybrali iba na základe jediného kritéria, a to existencie primárnej atraktivity. V súčasnosti žiadne cieľové miesto na žiadnej z existujúcich kultúrnych ciest sa nehodnotilo komplexne, t.j. v súvislosti s ďalšou ponukou, ktorú pre návštevníka poskytujú a ktorá je preňho veľmi dôležitá pri rozhodovaní, či si dané miesto vyberie za cieľ svojej návštevy. Ide predovšetkým o sekundárnu ponuku, t.j. služby stravovacie, ubytovacie a doplnkové (šport, kultúrne podujatia a iné).

Táto kapitola navrhuje systém, ktorý je prvým návrhom ako komplexne hodnotiť cieľové miesta na kultúrnych cestách nie len z hľadiska odborného, ale aj turistického. Veď hodnota zážitku, podľa ktorého sa dnes hodnotí spokojnosť návštevníka nemusí byť získaná len pri spotrebe informácií o pamiatke, ale aj v neďalekom hostinci, kde si návštevník pochutí na regionálnych špecialitách, alebo na súkromí, kde sa stretne s príjemnou rodinnou atmosférou, či pri vinobraní, kde si vyskúša svoje fyzické schopnosti.

Súčasťou kapitoly sú návrhy kategorizácie a certifikácie cieľových miest vrátane popisu kategórií cieľových miest, návrh na vytvorenie siete certifikovaných cieľových miest a návrh trvalej udržateľnosti tohto systému, t.j. organizačné a finančné zabezpečenie systému.

4.1 Organizačné zabezpečenie systému

Proces certifikácie si vyžaduje fungovanie **Certifikačnej kancelárie**. Do jej činnosti ma patriť:

- prijímať žiadosti o certifikáciu, o predĺženie platnosti už udeleného certifikátu a o recertifikáciu (zmena kategórie),
- vykonávať kontroly na mieste, pripravovať zápisy z týchto kontrol, návrhy protokolov z certifikácie/recertifikácie,
- organizovať jednania schvaľujúceho subjektu (certifikačná komisia),
- vyhotovovať a udeľovať certifikáty a označenia,
- navrhovať a pripravovať zmluvy o udelení certifikácie a dodatky o recertifikácii,
- viesť evidenciu certifikovaných subjektov,
- pripravovať zmluvy o pridelení certifikátu a plnení podmienok jeho pridelenia,
- vykonávať náhodné kontroly dodržiavania podmienok certifikácie a navrhovať nápravné opatrenia a zaisťovať prípadné odoberanie certifikátu,
- predkladať zápisy z kontroly, protokoly a podklady navrhnuté certifikačnou komisiou,
- pripravovať návrhy nápravných opatrení.

Navrhujeme, aby funkciu Certifikačnej kancelárie vykonával Referát cestovného ruchu KSK.

Ďalší orgán navrhujeme **Certifikačnú komisia**. Táto pracovná skupina menovaná Regionálnou radou pre turizmus v Košickom kraji, má vykonávať tieto činnosti:

- rozhodovať o nápravných opatreniach v prípade zistenia nedostatkov u certifikovaných cieľových miest alebo o zrušení členstva, platnosti a odobrania certifikátu
- odporúčať ďalšie podmienky a opatrenia na skvalitňovanie služieb v cieľových miestach

- rozhodovať o prijatí a zrušení členstva v sieti cieľových miest Košického kraja
- odporúčať Košickému kraju uzatvoreniu zmluvy o certifikácii

Komisia ma byť zložená z piatich členov, pričom pre uznášaniaschopné jednanie komisie je potrebná prítomná nadpolovičná väčšina členov, t.j. 3 členovia komisie.
Certifikačná komisia má zasadať podľa potreby, s frekvenciou minimálne raz za rok.

Návrh na členov Certifikačnej komisie:
- zástupca Odboru kultúry a cestovného ruchu Úradu Košického samosprávneho kraja
- zástupca Riadiaceho výboru Programu TERRA INCOGNITA
- zástupca Agentúry na podporu regionálneho rozvoja Košice, n.o.
- zástupca Referátu cestovného ruchu Úradu Košického samosprávneho kraja
- zástupca Regionálnej rady pre turizmus KSK

4.2 Proces a podmienky získania a udržania certifikátu a členstva v sieti cieľových miest

Ďalší záujemcovia o zaradenie do siete cieľových miest, ktorí sa nehodnotili v rámci projektu Via Regia Plus a nezaradili sa do kategorizácie, prípadne boli zaradení do kategórie cieľové miesto – čakateľ a požiadajú o recertifikáciu sa riadia nasledovným postupom:
- certifikát pre určitú kategóriu môže získať potenciálne cieľové miesto, ktoré splní všetky kritériá v danej kategórii,
- certifikát sa udeľuje na 2 roky, preto je nutné požiadať o predĺženie certifikátu na ďalšie 2 roky,
- udelenie certifikátu sa uskutočňuje uzatvorením zmluvy o zaradení cieľové miesta do siete certifikovaných cieľových miest Košického kraja medzi cieľovým miestom a Košickým krajom
- cieľové miesto – čakateľ, môže požiadať o recertifikáciu - zmenu kategórie, žiadať môže maximálne raz za kalendárny rok, najskôr však po uplynutí 6 mesiacov od udelenia certifikátu, úspešná recertifikácia vedie k uzavretiu zmluvy o certifikácií,
- pri neplnení podmienok certifikácie (ani po dvoch písomných výzvach k odstráneniu nedostatkov) môže byť certifikát odobraný a zmluva zo strany Košického samosprávneho kraja vypovedaná
- cieľové miesto má právo poznať obsah zápisu z kontroly jeho činností a možnosť zoznámiť sa v prvom rade s podkladmi predloženými certifikačnou komisiou k posúdeniu vlastnej certifikácie cieľového miesta
- certifikované cieľové miesto sa uzavretím zmluvy medzi cieľovým miestom a KSK stáva oficiálnym partnerom Programu TERRA INCOGNITA,
- proces certifikácie je pre cieľové miesto bezplatný, náklady procesu certifikácie sú súčasťou nákladov Košického samosprávneho kraja,
- žiadosť za potenciálne cieľové miesto a zmluvu za cieľové miesto uzatvára subjekt, jednajúci za cieľové miesto vo veci certifikácie (obec, mesto), ktorý takisto zodpovedá za plnenie podmienok zmlúv

Postup certifikácie

1. Potenciálne cieľové miesto zašle žiadosť o certifikáciu (predĺženie certifikátu, recertifikácii) Certifikačnej kancelárii (poštou, e-mailom, osobne), ktorá zaeviduje túto žiadosť a vystaví potvrdenie o jej prijatí.
2. Certifikačná kancelária uskutoční po dohode s kontaktnou osobou poverenou cieľovým miestom termín na miestne šetrenie, ohodnotí cieľové miesto a zaradí ho do kategórie,

spíše protokol o uskutočnení certifikácie s prípadným návrhom na odstránenie nedostatkov.

3. Certifikačná komisia (po skontrolovaní odstránených prípadných nedostatkov) pripraví návrh certifikátu a zmluvy s Košickým samosprávnym krajom.
4. Certifikačná komisia na svojom najbližšom zasadnutí podklady prejedná.
5. Certifikačná kancelária zaistí odovzdanie certifikátu, zaistí fyzické uzavretie zmluvy a dozrie na plnenie záväzkov, ktoré z nej vyplývajú.
6. Pri zistení neplnenia podmienok Certifikačná kancelária maximálne dvakrát vyzve cieľové miesto k odstráneniu nedostatkov do konkrétneho termínu podľa závažnosti daného prípadu, pokiaľ možno formou písomného zápisu podpísaného cieľovým miestom a Certifikačnou komisiou, pri neodstránení nedostatkov ani na druhú výzvu nasleduje návrh na odobranie certifikátu a po prejednaní Certifikačná komisia odoberie certifikát a vypovie zmluvu s cieľovým miestom.

Systém musí vedieť reagovať na **zmeny** typu vznik/zánik služby v certifikovanom cieľovom mieste, zmena kategórie cieľového miesta a to tak, že v prípade zmien budú dostatočne včas nahlásené. Zmeny bude možné vykonávať s frekvenciou maximálne jeden krát ročne, a to ku konkrétne stanovenému dátumu - k **30. aprílu príslušného roka** (príprava letnej turistickej sezóny).

Zber a aktualizáciu dát bude zabezpečovať Referát cestovného ruchu KSK v zmluvne stanovenom rozsahu pre daný rok a bude tak spoluvytvárať **databázy cieľových miest** na turistickom web portáli.

Financovanie systému

Udržateľný chod a ďalší rozvoj systému navrhuje do roku 2013 zapracovať do rozpočtu programu TERRA INCOGNITA, neskôr z rozpočtu organizácie cestovného ruchu, ktorej založenie je plánované na rok 2011 – 2012 so snahou zavedenia viac zdrojového financovania. Náklady na riadenie systému sú **kvalifikovaným odhadom stanovené na rok 2011**, ktorý je atypický (testovací, skúšobný).

Tab. 4 Náklady na systém certifikácie cieľových miest na rok 2011

Výkon	Zodpovedný	Cena v EUR s DPH
Náhodné kontroly certifikovaných KCM: 37 KCM x 1 náhodná kontrola ročne x 4 hodiny = 148 hodín	Certifikačná kancelária	19 733,00
Zasadnutia Certifikačnej komisie (3-5 čl. zasadá raz až 4x za rok: 4 hodiny x 4 ročne x 5 členovia = 80hodin (na dohodu o uskutočnení práce alebo ako služba na obchodnú zmluvu)	Certifikačná komisia	1 600,00
Príjem žiadosti o certifikácii/recertifikácii 45 ks/rok x 20min = 15 hodín	Certifikačná kancelária	1 000,00
Uskutočňovať kontroly na mieste, pripravovať zápisy z týchto kontrol, pripravovať návrhy protokolu z certifikácie/recertifikácie: 45 TIC x 4 hodiny (vrátane dopravy) = 180 hodín	Certifikačná kancelária	720,00
Certifikáty, tabule a označujúce štítky: (certifikáty 79x5,- EUR=395,-, návesné tabule 79x1000,- EUR=79000,-, smerové značenia 79x2000,-EUR=158000,-, informačná tabula 79x500,-EUR=39500,- štítky 79x15,-EUR=1185,-)	Certifikačná kancelária	278 080,00
Pripravovať zmluvy o udelení certifikácie a dodatky o recertifikácii aktualizácii dát do databanky Košického kraja (79x8,- EUR – poštovné)	Certifikačná kancelária	632,00
Návrh úpravy systému podľa praktických skúseností z prevádzky systému, prejednanie a prevedenie drobných zmien: 1x ročne 30 hodín	Certifikačná kancelária	210,00
CELKOM bez DPH		244 599,75
DPH (19 %)		57 375,25
CELKOM (vrátene DPH)		**301 975,00**

English Summary

Košice Self-Governing Region as a strategic partner of the City of Košice in the project Košice–European Capital of Culture 2013 has developed Programme TERRA INCOGNITA as integral part of the main project Košice INTERFACE 2013. TERRA INCOGNITA Programme is focused on sustainable cultural tourism development at three cultural and historical routes–Gothic Route, Wine Route and Iron Route. In the past the routes interconnected historical and native sub-regions (Abov, Gemer, Spiš and Zemplín sub-region) of nowadays Košice Self-Governing Region with Europe by means of trade and culture.

Agency for the Support of Regional Development Košice as partner of the project „VIA REGIA PLUS–Sustainable Mobility and Regional Cooperation along the Pan-European Transport Corridor III" in consideration of the implementation of TERRA INCOGNITA Programme and in close cooperation with the Department of Culture and Tourism of Košice Self-Govering Region (hereinafter "KSGR") has initialized the development of the **Analysis of accessibility of cultural routes in the territory of Košice Self-Governing Region**.

There was no large-scale survey realized for tourism purposes in the territory of the region. Project VIA REGIA PLUS enabled to realize such survey to map selected target destinations at three cultural routes. The aim of survey was to describe in detail existing situation in selected destinations along particular routes and thereby create suitable conditions for effective implementation of TERRA INCOGNITA Programe and to obtain its objectives – enhancement the quality of citizen life and improvement of visit rate through:

- Enhancement of cultural background, awareness and enjoyment
- Stakeholders capacities building and quality enhancement of provided services in the region
- Improvement of cultural, sport and free-time infrastructure for domestic and foreign tourism

The document is divided into four chapters:
First chapter is dedicated to Košice Region's territory description and mainly to definition of particular routes including concrete target destinations. The territory of Košice Region consists of several historical regions – Zemplín, Abov, Spiš and Gemer. The specific characteristics, traditions and cultural habits of these regions create fruitful and highly various cultural and historical potential of Košice Region territory. The conjunction of natural resources and cultural traditions are three cultural and historical routes: **Gothic Route, Wine Route** and **Iron Route**.

Gothic Route–is thematic cultural route that connects sights listed in UNESCO List of World Cultural and Natural Heritage (Spiš Castle and its surroundings–one of the largest defensive complex in Central Europe, caves of Slovak Karst–widespread karst system of 712 already discovered caves including the Hungarian Aggtelek), two historical town reserves, National Park Slovak Paradise, 11 sights reserves and 13 national cultural sights (see picture no. 1).

Wine Route–is divided into three circuits within the territory of Košice Region: Sobrance Circuit, Tokaj Circuit and Turňa-Moldava Circuit (see picture no. 2).

Vineyard area of Sobrance lies at the easternmost downhills of Carpathians close to Slovak-Ukrainian border. The nature creates there ideal conditions for planting vines. Loamy soils full of volcanic rocks and intensive solar radiation multiplied by Carpathians' stone pot cause high temperatures that are necessary for cultivation of good varieties of grapevine.
Vineyard area of Tokaj stretches in Lower Zemplín in the southeast of Slovakia. It is part of world-known vineyard area. It is the smallest but at the same time the most attractive vineyard area in Slovakia that lies in the south downhills of Zemplín hills planted with grapevine for two thousand years. It is one of the few vineyard areas worldwide where it is possible to cultivate grapes for production of naturally sweet wines. Tokaj Wine Route implies Tokaj municipalities, cultivators and producers of wines, cultural and historical sights, craftsmen, associations, etc.
Turňa part of Wine Route is situated in west part of the region. The grapevines go on well in karst sub-soil, the limestone soil add a specific flavour to local wines.

Iron Route–presents the sights of mining and iron tradition of the region. Iron Route connects locations

of former ironstone mining, production and processing of iron and other metals. Mining and metallurgy was very important industry in the past. Its technical and technological level was very high; the craftsmanship of local people as well as equipment was one of the best in Europe and worldwide (see picture no. 3).

Second chapter contains the survey methodology description. It concerns also detailed description of the form that was used for the collection of information about the primary and secondary offer within the destinations. It summarizes the results of field survey which data were described in more than one thousand pages of text. There was no large-scale survey realized for tourism purposes in the territory of the region. Project VIA REGIA PLUS enabled to realize such survey to map selected target destinations at three cultural routes. The survey was done by the experts who are fully skilled and have enough information about the territory of the region.

The survey was focused on three cultural routes – Gothic Route, Wine Route and Iron Route. Potential target destinations were involved in the survey based on preliminary selection and large discussion with the associations acting at particular routes and concerned municipalities. The preliminary selection was made primarily base on the existing of primary cultural object in accordance with the theme of particular route.

The first step of existing situation analysis was the development of the survey form for collecting of data. The development of form was influenced mainly by two facts: First of all it was **the complexity of tourism offer** in target destination. It has affected the main form structure and its division. **Primary cultural objects** as the base products of tourism offer and the main aim of visit were defined as the first field of interest. Then it was the data regarding the **secondary facilities and attractions** in terms of cultural traditions, habits and natural sights. An area of interest was defined as maximum of 10 km from the primary object. The third are of interest was the **supra-structure of tourism** (accommodation facilities and restaurants) as well as free-time facilities. The area of interest was also defined as maximum of 10 km from the primary object.

The second fact that affected the development of survey form was the **complexity of information** about the particular target destinations and its offer. Such information is necessary for the creation of clear picture of tourism offer. It enables also right adaption of TERRA INCOGNITA Programme in order to promotion of tourism development in particular destinations along the Gothic, Wine and Iron Route.

The content of data and information about the target destination was developed also in regard to the most frequently ordinary information needs:

- Development of project proposals;
- Acquirement of building permits;
- Development of promotional and information materials;
- Development of planning documents.

Final proposal of survey form was created based on consensus of project team and tourism experts (representatives of the Department of Culture and Tourism of Košice Region, associations at particular routes, regional development agencies, etc.). The list of analysed target destinations and primary objects is stated in tables 1 – 3.

Collected data of particular destinations were thereafter evaluated using predetermined criteria. The evaluation results in graphs together with comment are the subject of third chapter.

Data of existing situation collected in survey were used for the evaluation of particular cultural routes and target destinations in Košice Region. The evaluation results ought to mention on fields in which it is necessary to support the activities of municipalities and other organisations in order to tourism development. Košice Self-Governing Region should then set up the budget grants system in consideration of cultural routes development.

All evaluation criteria were applied at all predefined target destinations. There were made an individual evaluation for each data categories. First of all there was the general evaluation of each target destination. Based on its results the evaluation process of primary cultural objects has been done as well as evaluations of secondary facilities and attractions and at last the evaluation of tourism supra-

structure. The evaluation process was done independently by two evaluators who filled in the evaluation tables. Their results have been afterwards averaged and final evaluation results are presented also in graphs.

The final chapter is focused on the proposal of categorization and certification system of target destination including the proposal of system sustainability.

Number of studies and promotional materials regarding cultural routes were developed so far. Target destinations have been always defined only based on one criterion – existence of primary attraction. No target destination at any cultural route was evaluated in complex thus in connection with additional offer for visitor which is very important for his decision to come into destination. It concerns mainly the secondary offer as restaurants, accommodation facilities and additional attractions.

This chapter the first time proposes system of complex evaluation of target destination for the tourism point of view. The chapter includes also the proposals of categorisation and certification of target destinations, proposal of creation the network of certified target destinations and the proposal of system sustainability.

The certification process requires establishing of the **Certification Office** which will be responsible for:

- Acceptation of certification application forms,
- On-site inspection
- Organisation of Certification Committee meetings
- Evidence of certified destinations

There should be also established the **Certification Committee** as working group appointed by the Regional Council of Tourism in Košice Region. The Certification Committee will be in charge of:

- Decisions of corrective measures in case of any failures in certified target destinations
- Recommendation of additional measures for quality enhancement of tourism services
- Decisions regarding the acceptance or cancelation of membership

The proposal of Certification Committee members:

- Representative of the Department of Culture of the Košice Self-Governing Region
- Representative of the Steering Committee of TERRA INCOGNITA Programme
- Representative of the Agency for the Support of Regional Development
- Representative of the Department of Tourism of the Košice Self-Governing Region
- Representative of the Regional Council of Tourism in Košice Region

Proposal of system financing

Financing for sustainable running and development of system will be ensure from the budget of TERRA INCOGNITA Programme till the end of 2013. Afterwards it will be financed by Tourism Organisation which will be probably established in 2012 in view of multi-resources financing.

www.viaregiaplus.eu